

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2022-2023

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Klára Nosáková

Zájmové činnosti dospělých v organizaci Alka

Praha 2023

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Jindra Stříbrská, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2022-2023

BACHELOR THESIS

Klára Nosáková

Hobby activities of adults in the Alka organization

Prague 2023

The Bachelor Supervisor: PhDr. Jindra Stříbrská, Ph.D

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 1.4. 2023

Klára Nosákovcová

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucí mé bakalářské práce paní PhDr. Jindře Stříbrské, Ph.D za vstřícné, pečlivé a ochotné vedení při zpracování této práce. Také bych chtěla poděkovat neziskové organizaci ALKA za předložení informačních podkladů, které mi pomohly ke zpracování teoretické a praktické části.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá tématem Zájmové činnosti dospělých v organizaci ALKA. Teoretická část práce obsahuje celoživotní vzdělávání jedinců, kteří dnes patří k nedílné součásti vykonávání efektivního pracovního nasazení na trhu práce, v zaměstnání. Následují funkce vzdělávání dospělých, které jsou celkem tři. Součástí teoretické části je také vysvětlení zájmového vzdělávání, jak dospělí jedinci využívají svůj volný čas, jak se rozvíjejí a co je pro ně důležité při samotném seberozvoji. Také je pro toto téma kladen důraz na motivaci a cíle zájmového vzdělávání. Obsahem druhé kapitoly této práce jsou metody vzdělávání dospělých. Tato kapitola nabízí charakteristiku a popis zájmového vzdělávání, metody poznávací reality a specifické metody zájmového vzdělávání. Ve čtvrté kapitole bakalářské práce je zahrnut pojem lektor, kdo to je, jakou funkci vykonává, či jeho kompetence a role. Následuje pojem andragog. Praktická část je zpracována za základě kvantitativního výzkumu. Ke sběru dat bylo využito dotazníkové šetření, na které odpovídali respondenti se zaměřením na péči o hendikepované jedince. Obsahem výzkumného šetření bylo stanovení cíle, hypotéz a výzkumných otázek. V kvantitativním výzkumu autorka stanovila celkem čtyři hypotézy, které byly následně vyhodnocené pomocí dotazníkového šetření, které bylo zpracováno formou grafického znázornění.

Klíčová slova

Celoživotní vzdělávání, efektivita, metody vzdělávání dospělých, překážky, seberozvoj, zájmové vzdělávání dospělých.

Annotation

The bachelor's thesis deals with the topic of Interest activities of adults in the organization ALKA. The theoretical part of the work includes the lifelong education of individuals, who today are an integral part of performing effective work engagement on the labor market, in the workplace. The following are adult education functions, which are three in total. Part of the theoretical part is also an explanation of interest education, how adults use their free time, how they develop and what is important for them in self-development. For this topic, emphasis is also placed on the motivation and goals of interest education. The content of the second chapter of this thesis is adult education methods. This chapter offers a description and description of interest education, methods of cognitive reality and specific methods of interest education. The fourth chapter of the bachelor's thesis includes the concept of a lecturer, who he is, what function he performs, or his competences and roles. Next comes the term andragogue. The practical part is processed on the basis of quantitative research. A questionnaire survey was used to collect data, which was answered by respondents with a focus on the care of handicapped individuals. The content of the research survey was the determination of goals, hypotheses and research questions. In the quantitative research, the author established a total of four hypotheses, which were subsequently evaluated using a questionnaire survey, which was processed in the form of a graphic representation.

Keywords:

Adult interest education, effectiveness, lifelong education, methods of adult education, obstacles, self-development.

ÚVOD

.....1

0

TEORETICKÁ ČÁST..... 11

1 VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH..... 11

1.1 Celoživotní vzdělávání 11

1.2 Funkce vzdělávání dospělých 12

1.3 Zájmové vzdělávání dospělých..... 13

1.4 Obsahové členění zájmového vzdělávání 14

1.5 Motivace a cíle zájmového vzdělávání 14

1.5.1 Motivace 15

1.5.2 Pracovní motivace.....15

1.5.3 Cíle.....15

2 METODY VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH..... 16

2.1 Charakteristika a popis metod..... 16

2.2 Metody vzdělávání a rozvoje 17

2.3 Specifické metody zájmového vzdělávání dospělých 18

3 OSOBNOST LEKTORA 20

3.1 Kdo je lektor ve vzdělávání dospělých 21

3.1.1 Kompetence lektora 21

3.1.2 Andragog.....22

3.1.3 Vzdělavatel dospělých 23

3.2 Role lektora při výuce..... 23

PRAKTICKÁ ČÁST 25

4 METODOLOGIE VÝZKUMU 25

4.1 Charakteristika respondentů 26

4.2 Charakteristika místa výzkumu 26

4.3 Cíl výzkumu..... 27

4.4 Výzkumné otázky 27

4.5	Stanovení hypotéz.....	27
4.6	Výzkumné metody	28
4.7	Vyhodnocení výzkumu	28
4.7.1	Dotazníkové šetření.....	29
4.8	Ověření hypotéz	53
4.9	Výsledky výzkumu	54
5	ZÁVĚR	55
6	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	57
7	SEZNAM GRAFŮ	59
8	SEZNAM PŘÍLOH.....	61
8.1	Příloha A - Dotazník	I

ÚVOD

Zájmové vzdělávání dospělých se zaměřením na metody a jejich efektivitu je dnes velmi rozšířeným a známým pojmem. Slouží k odreagování jedince a zároveň k doplnění neznalostí. Bakalářská práce se dělí na teoretickou a praktickou část. Teoretická část obsahuje pojem celoživotní vzdělávání a funkce vzdělávání dospělých. Obsahem této práce je také vysvětlení zájmového vzdělávání dospělých, co je jeho obsahem, jaké jsou motivace a cíle. Druhá kapitola teoretické části obsahuje metody vzdělávání dospělých, jejich charakteristiku a specifické metody zájmového vzdělávání dospělých jedinců. Praktická část obsahuje charakteristiku respondentů, tj. s kým bylo vedeno dotazníkové šetření, dále, kde byla výzkumná část prováděna, tj. charakteristika místa výzkumu. Praktická část také obsahuje stanovení cíle, výzkumných otázek a stanovení hypotéz, které byly po grafickém znázornění následně vyhodnoceny a ověřeny. Cílem práce bylo zjistit, co motivuje dospělé jedince účastnit se zájmového vzdělávání a s jakými formami a metodami se účastníci zájmového vzdělávání dospělých setkali. Dále potom, jaké metody v zájmovém vzdělávání jsou pro dospělé jedince nejefektivnější. Zájmové vzdělávání by mělo podporovat kreativitu, inovativnost a samostatnost jednotlivců a mělo by přispět k celoživotnímu učení. V teoretické části se práce zabývá základními pojmy, kde lze najít pojem celoživotní vzdělávání, funkce vzdělávání dospělých, obsahové členění zájmového vzdělávání dospělých. Dále také metody vzdělávání dospělých a v neposlední řadě osobnost lektora a rozdělení. V praktické části, pro kterou bylo zvoleno dotazníkové šetření je také pojednáváno, co motivuje dospělé jedince účastnit se zájmového vzdělávání a s jakými formami a metodami se účastníci zájmového vzdělávání dospělých setkali. Dále, jaké metody v zájmovém vzdělávání jsou pro dospělé jedince nejefektivnější.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Celoživotní vzdělávání a vzdělávání dospělých hrají důležitou roli v moderní společnosti, kde se neustále vyvíjejí nové technologie a informace. Vzdělávání dospělých poskytuje příležitosti pro zlepšení schopností, rozšíření znalostí a získání nových dovedností, které mohou pomoci lidem dosáhnout svých profesních i osobních cílů.

Funkce vzdělávání dospělých jsou různorodé a mohou zahrnovat vzdělávání pro zlepšení pracovních schopností, rozvoj kreativity, zlepšení zdraví a životního stylu, rozšíření kulturních znalostí a mnoho dalšího.

Zájmové vzdělávání dospělých se zaměřuje na zájmy a záliby jednotlivců a poskytuje příležitosti pro osobní rozvoj a získání nových zkušeností. Tento druh vzdělávání může zahrnovat kurzy uměleckého řemesla, tance, jazykové kurzy a mnoho dalšího.

Obsahové členění zájmového vzdělávání dospělých se může lišit v závislosti na zájmech a preferencích jednotlivců. Některé kurzy se zaměřují na praktické dovednosti, jako je vaření nebo řemesla, zatímco jiné se zaměřují na rozvoj kulturních znalostí, například při návštěvě muzea nebo divadla.

Motivace a cíle vzdělávání dospělých mohou být různorodé. Někteří se mohou chtít zlepšit ve své práci nebo získat nové schopnosti pro změnu kariéry. Jiní mohou chtít rozšířit své zájmy nebo se setkat s novými lidmi. Bez ohledu na cíl vzdělávání dospělých je důležité podporovat a rozvíjet celoživotní vzdělávání jako klíčový prvek osobního a profesního růstu. (Palán 2002)

1.1 CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Celoživotní vzdělávání v dnešní době vnímáme jako nezbytný proces který vede k aktivní zaměstnanosti a prosazení se jedince na trhu práce. Všechny členské státy Evropské unie včetně České republiky se tímto velmi klíčovým pojetím zabývají a snaží

se určovat co nejefektivnější rámec pro podporu strukturálních reforem (ekonomických, školských, sociálních).

Celoživotnímu vzdělávání, ale i zvyšování odborné způsobilosti a rozvoji klíčových kompetencí je věnována velká pozornost, protože přímo souvisí s uplatněním člověka na trhu práce (vyhledávání informací, následná syntéza a umění prezentovat výsledky) a stresovými situacemi se spoustu lidí velmi těžko vyrovnává. S velkými nároky moderní společnosti se v určité formě setkává každý z nás. Nynější pojetí celoživotního učení má své základy v 90. letech 20. století. Rozvíjí se v jiném environmentálním, ekonomickém i politickém klimatu, než tomu bylo v 70. letech. Dává přednost realističtějším cílům spojeným s programy celoživotního vzdělávání, soustředícím se na rozvoj lidských zdrojů hlavně ve vztahu k potřebám efektivního fungování ekonomiky. Těžiště tohoto konceptu se přesouvá k problematice odborného vzdělávání a přípravy a k uplatnění v pracovním životě. Základní změny vůči původnímu pojetí spočívají především v tom, že se klade menší důraz školským institucím a vyzdvihuje se naopak význam institucí mimo formální vzdělávací soustavu a význam neformálního vzdělávání a informálního učení v různých prostředích (Palán, Langer, 2008).

1.2 FUNKCE VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Vzdělávání dospělého člověka, výběr oboru, kurzu v současnosti výrazně ovlivňují změny na trhu práce, neboť dospělý člověk se musí v průběhu pracovního života rozvíjet, zdokonalovat a prohlubovat si své znalosti, aby si udržel konkurenceschopnost na trhu práce (Palán 2002). Vzdělávání plní pnou řadu funkcí, poněvadž díky prostřednictvím člověk získává určité znalosti, vědomosti, dovednosti, postoje, návyky, zkušenosti, kvalifikace a kompetence, ale také se díky tomu člověku přiděluje sociální status. Funkce vzdělávání dospělých nám popisují jeho základní smysl vymezují jeho nejjobecnější cíle (Šerák 2009).

Jedná se o tyto funkce:

1. humanizační (spočívající v obecné humanizaci jedince, jeho enkulturaci),
2. integrační (spočívají v socializaci jedince),
3. kvalifikační (umožňující uplatnění na trh práce).

V nynější době se více než pojem celoživotní vzdělávání používá pojem *celoživotní učení*, který se používá a upřesňuje proto, že zejména u dospělého jedince vyzdvihuje svobodu osobnosti a důvěru ve vlastní schopnosti.

Učení je neustálý proces, který nejen rozvíjí naše schopnosti a dovednosti, ale také ovlivňuje naši osobnost a způsob interakce s ostatními lidmi. Během učení si postupně osvojujeme různé vzorce chování a reakce na situace, které nás potkávají. Tyto vzorce nám pak umožňují předvídat a překonávat potíže, ale také je můžeme využít ve svůj prospěch. Získávání nových znalostí a dovedností nás formuje, jako osobnosti a ovlivňuje naše vztahy s ostatními lidmi. Učení je tedy klíčovým faktorem pro naši osobnostní a sociální evoluci. V této době je důležité, aby se dospělý člověk rozvíjel, zdokonaloval a prohluboval si znalosti a dovednosti a využíval své vlastnosti, schopnosti a postoje a využil je efektivně ke svému zdokonalování prostřednictvím celoživotního učení a vzdělávání tak, aby našel cestu k řešení pracovních či životních problémů.

1.3 ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Zájmové vzdělávání představuje významný prostředek pro osobnostní rozvoj a uspokojení vzdělávacích potřeb jednotlivce. Jeho krátkodobé i dlouhodobé formy zahrnují jak individuální výuku, tak i hromadnou organizovanou výuku. Zájmové vzdělávání souvisí s hodnotovou orientací jednotlivce a poskytuje mu možnost rozvíjet se prostřednictvím výchovných, organizačních a tvůrčích volnočasových aktivit. Tyto aktivity jsou zaměřeny na jednotlivcův zájem a uspokojení jeho potřeb a přispívají k jeho seberealizaci. Celkově lze tedy říci, že zájmové vzdělávání má významné místo v rámci celoživotního vzdělávání a umožňuje jednotlivcům rozvíjet své schopnosti a zájmy i mimo tradiční formy vzdělávání (Šerák 2009).

Dle Šeráka může zájmové vzdělávání probíhat těmito způsoby:

- Sebevzděláváním,
- v organizaci formální nebo neformální, specializací na různé oblasti zájmů,

- Za pomoci výše uvedených organizací, které se danou oblast zájmu nespécializují, ale svou činností utvářejí výchovné prostředí, které umožňuje naplnění zájmů jedince,
- Sloučením výše uvedených způsobů (Šerák, 2009, s. 51).

1.4 OBSAHOVÉ ČLENĚNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Není možné jasně oddělit zájmové a profesní vzdělávání, protože tyto dva typy vzdělávání mohou být propojeny a vzájemně se ovlivňovat. Například při rozvíjení jazykových nebo počítačových dovedností získává jedinec kompetence, které mohou být užitečné nejen v jeho zájmové sféře, ale i v jeho profesní kariéře. I když je zájmové vzdělávání zaměřeno především na rozvoj zájmů a koníčků, může mít pro jedince přidanou hodnotu v podobě praktických dovedností a vědomostí, které mohou přinést prospěch i v oblasti jeho pracovního života.

Šerák a Dvořáková uvádí klasifikaci zájmového vzdělávání dle obsahu:

- vědecko-technické a vědecké (činnosti modelářské, motoristické atd.);
- technicko – praktické (vaření, ruční práce);
- společenskovední (jazykové kurzy, sběratelství, návštěva kulturních akcí);
- přírodovědné (včelaření, zahrádkářství, chovatelské, rybaření);
- esteticko-výchovné (činnosti výtvarné, hudební, literárně-dramatické).

1.5 MOTIVACE A CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Motivace a cíle zájmového vzdělávání se týkají toho, jakým způsobem se jednotlivci učí a jaké jsou jejich cíle v tomto procesu. Obsahem tohoto tématu je hlavně rozbor motivů, které vedou lidi k zájmovému vzdělávání, jako jsou například osobní rozvoj, získání nových znalostí a dovedností, zvýšení kvalifikace pro pracovní uplatnění nebo jednoduše zájem o určité téma. Dále se v této problematice řeší otázka, jaké jsou cíle zájmového vzdělávání, a to jak z hlediska individuálního, tak i společenského. Mezi individuálními cíli mohou být například zlepšení vlastního zdraví, získání nových hobby, zlepšení kvality volného času a podobně (Zacharová 2012).

1.5.1 MOTIVACE

Motivace se obvykle definuje jako proces, který nás pohání k jednání a dosahování cílů. Může být vnitřní motivace, kdy nás pohání zájem, zábava nebo pocit smysluplnosti, nebo vnější motivace, kdy nás pohání odměny, pochvaly nebo tresty. Motivace může být klíčovým faktorem úspěchu ve všech oblastech života, včetně práce, školy, sportu a osobního života. Silná motivace může vést k většímu úsilí, vytrvalosti a efektivnosti, zatímco nedostatek motivace může vést k neochotě nebo nedostatečnému úsilí. Existuje mnoho faktorů, které mohou ovlivnit motivaci, jako jsou osobní cíle, očekávání, hodnoty, vnímání spravedlnosti, vnější tlaky a sociální normy. K dosažení silné motivace je důležité pochopit tyto faktory a najít způsoby, jak je integrovat do vlastního života a dosáhnout tak lepších výsledků (Rabušicová a Rabušic, 2008).

1.5.2 PRACOVNÍ MOTIVACE

Motivace pracovníků je klíčovým faktorem ovlivňujícím jejich výkon, ale není jediným faktorem. Existuje mnoho dalších faktorů, jako jsou schopnosti pracovníka, pracovní podmínky, vztahy mezi kolegy a nadřízenými, které mohou mít vliv na výkon. Pokud je pracovník pře motivován a motivace přesáhne určitou optimální hodnotu, může to mít negativní dopad na jeho výkon. Yerkes-Dodsonův zákon popisuje, že pro každý typ úkolu existuje optimální úroveň motivace, která je ovlivněna obtížností úkolu. Pro náročné úkoly je vhodnější nižší hodnota motivace, zatímco pro snadné úkoly je vhodnější vyšší úroveň motivace. Celkově lze říci, že motivace je důležitým faktorem výkonu pracovníků, ale kromě ní existuje mnoho dalších faktorů, které je třeba zohlednit (Plamínek, 2005).

1.5.3 CÍLE

Dospělý člověk by měl být cílem zájmového vzdělávání jako samostatná, vzdělaná a rozvinutá osobnost, která se bude aktivně zapojovat do společenského života. Zaměříme-li se na cíle a funkce zájmového vzdělávání, musíme si připomenout, jaký máme potenciál volného času, neboť smyslem zájmového vzdělávání je tento čas vyčerpat na edukativní činnost, kterou přispíváme k rozvoji člověka. Cíle jsou základní andragogickou kategorií. Zájmové vzdělávání sleduje, jak se dospělý člověk změnil, jak

se změnil jeho chování během vzdělávacích procesů, je to tedy cíl, zájmového vzdělávání. Teorie andragogiky je zaměřena na proces tvoření cílů, co se tedy týká významů cílů, na danou problematiku a na vlastnosti a funkce cílů v edukaci dospělých.

Cíle, které jsou všeobecné se úzce zabývají procesem zájmového vzdělávání dospělých. Je velmi složité je formulovat, neboť svět a společnost se stále rozvíjí a vyvíjí, kultura se také mění a i pravidla života. V dnešní době je těžké najít všeobecný cíl výchovy a vzdělávání.

2 METODY VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Význam metod v andragogické či pedagogické teorii spočívá v jejich schopnosti vést k dosažení výchovných cílů a záměrů. Metody jsou považovány za nejdůležitější dynamický prostředek vzdělávacího procesu, jehož prostřednictvím jsou studentům zprostředkovány znalosti, schopnosti a postoje. Znalost metod je důležitá zejména pro lektory pro vzdělávání dospělých, kteří by je měli být schopni dynamicky upravovat podle situace a typu vzdělávání dospělých, aby bylo dosaženo lepší efektivity vzdělávání. Výběr metod ovlivňuje i obsah a formy vzdělávání dospělých. Obsah by měl vycházet ze specifických potřeb studentů a rozmanitost lidských zájmů, tvoří základ pro určení obsahu. Formy vyjadřují způsob organizace určitého procesu a jsou jednotkami vzdělávacích, vývojových nebo kulturně-společenských procesů, které jsou založeny na nějakém konkrétním klasifikačním kritériu. Mezi nejčastěji používaná kritéria patří časová perspektiva, počet účastníků, způsob organizace vzdělávací aktivity a lektor. Formy vzdělávání dospělých lze klasifikovat podle různých kritérií, jako je čas, počet účastníků, frekvence a způsob organizace. U vzdělávání dospělých se formy dělí do tří kategorií: kontaktní forma - interakce s jinou osobou, nekontaktní forma - sebevzdělávání a kombinovaná forma - samostatná činnost s kvalifikovaným poradenstvím (Mužik, 2005).

2.1 CHARAKTERISTIKA A POPIS METOD

Máme celou dlouhou škálu pro andragogickou vědu, a mají také svá specifika. Je mnoho metod, které bychom mohli využít ve všech oblastech vzdělávání. Pokud používáme jiné metody, musíme vzít v potaz druh vzdělávací akce.

Podle Prusákové (2000, s.73) mají vliv na metody tyto činitele vzdělávání:

- cíl vzdělávání;
- obsah vzdělávání;
- principy vzdělávání;
- charakteristiku cílové skupiny – účastníci vzdělávání;
- časové a materiální podmínky;
- osobnost lektora.

Podle Mužíka jsou rozděleny didaktické metody následovně:

- teoretické (klasická přednáška, cvičení, seminář);
- teoreticko-praktické (diskusní metody, programovaná výuka, projektové metody);
- praktické (instruktáž, coaching, stáž, exkurze) (Mužík, 1998, s. 151).

Autorka také vybrala pro porovnání rozdělení metod podle Šeráka, který metody dělí:

- monologické (přednáška, referát);
- dialogické (beseda, seminář, diskuze) ;
- organizační (exkurze) ;
- kombinované (výchovný koncert, tematický večer, filmový festival) (Šerák, 2009, s.68).

2.2 METODY VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE

Metoda označuje cestu nebo postup směřující k určitému cíli. V úzkém vztahu ke vzdělání dospělých jde o záměrný, cílevědomě řízený a koordinovaný systém edukační činnosti lektora a učební činnosti účastníků. Je cílený na aktivní osvojování cíleně nashromážděného obsahu edukace a směřuje k dosažení stanovených výchovně-vzdělávacích cílů. V didaktickém učení dospělých jsou metody chápány jako způsoby záměrného uspořádání činnosti lektora a účastníků, které jsou zaměřeny na stanovené cíle. Díky metodám se uskutečňuje vazba cíle a obsahu výuky. Konkrétní úlohy a předměty jsou úzce spojené s metodami výuky. Lze je uskutečnit jen pomocí

vzájemné cílevědomé spolupráce lektora a účastníků s důrazem na motivaci, vědomosti, zkušenosti a vybavení, kterým lektor a účastníci v procesu vzdělávání disponují.

Metody představují při formování osobnosti člověka dynamický činitel, jenž vychází z:

- potřeb a zájmů dospělých účastníků;
- jejich hodnotové orientace;
- psychologických zvláštností;
- sociálního/profesionálního postavení;
- pracovních a životních zkušeností
- učební způsobilosti;
- způsobu života (Šerák, 2009, s. 137-138).

Metody můžeme různě spojovat a využívat s ohledem na cíle a efektivitu jejich dosažení k určité pedagogické situaci (přípravenost lektora a účastníků, různorodost skupiny z hlediska nynějších vědomostí, zkušeností, praxe, studijních návyků, atd.)

2.3 SPECIFICKÉ METODY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Prusáková (2000, s.56-57) za nejefektivnější metody používá ty, které splňují tato kritéria:

- motivace-to jsou především ty, které kladou důraz na praktickou aplikaci, zážitkové učení a jsou aplikované v praxi;
- aktivní účast-čím víc je účastník do vzdělávání zapojený, tím víc se naučí;
- individuálního přístupu-měl by brát v potaz potřeby a úroveň jednotlivce a jeho specifický styl, učit se;
- zpětné vazby-pro lektora má mimořádný význam, protože mu umožňuje včas korigovat časový plán, tempo učení a metodiku;
- transferu-je zárukou, že budou účastníci umět získané poznatky aplikovat v praxi.

Přednáška má jasnou strukturu a skládá se z úvodu, stati a závěru. Je totiž jednou ze speciálních metod zájmového vzdělávání dospělých. Metody teoretické, monologické patří do přednášek, ale doplnit je můžeme také didaktickými prostředky, jako jsou třeba grafická ilustrace, či osnova v Powerpoint prezentaci. Přednáška slouží účastníkům zájmového vzdělávání k předání informací v krátkém čase. Témata přednášky jsou většinou ta, která jsou aktuální. Přednáška, je velmi snadný způsob, jak lidem předat informace. Měla by účastníky motivovat a zaujmout takovým způsobem, aby dané informace, které byly řečeny, zůstali v paměti účastníků. Úkolem lektora je připravit přednášku odborně, ale důležitou součástí jsou i kvalitní didaktické znalosti.

Aby byla příprava dokonalá, měl by splnit tyto dané kroky:

- stanovit si cíl vzdělávací akce, aby byl jasný, stručný a konkrétní účastníkům;
- nashromáždit materiál, které mají spojitost nebo se týkají přednášky, informace by měly být aktuální;
- ujasnit si, k jaké kategorii lidí se bude přednáška věnovat, co je důležité, aby bylo řečeno;
- stanovit si hlavní myšlenku, která bude rozvíjena na základě dalších poznatků;
- výběrovost vhodných příkladů, kterými se bude přednáška zabývat.

Kvalitní diskuse, která následuje po přednášce, může poskytnout základ pro organizaci dlouhodobých cyklů přednášek, které jsou oblíbeným nástrojem zájmového vzdělávání dospělých. Tyto cykly přednášek často umožňují účastníkům prohloubit své znalosti a dovednosti v konkrétní oblasti a současně podněcují diskusi a výměnu názorů mezi účastníky a lektorem. Pokud bychom se teď zaměřily na aktivitu účastníků na přednášce, bývá zde aktivita velice nízká, protože účastník se nemusí podílet na přednášce nebo diskusi, pokud nechce. Není poté zde ale záruka transferu tzn., účastníci budou schopni aplikovat své získané aplikace v praxi. Beseda patří do teoretických metod. Jedná se o dialog. Je velmi oblíbenou metodou, při níž se mohou účastníci aktivně zapojovat do diskuse a říkat své názory a otázky. Lektor je při besedě ovšem

zřídka hlavní postavou, většinou jen besedu uvede, naznačí téma a problematiku. Hlídá názory účastníků a tím se projevují jeho komunikační a psychologické názory. Účastníci besedy, by se měli aktivně účastnit diskuse a orientovat se v dané problematice. Další teoretickou metodou je seminář. Je to ideální metoda při organizaci kurzů. Účastníci jsou povětšinou rozděleni do malých skupin v učebně. Před skupinou účastníci vystoupí, na základě prostudované literatury. Lektor seminář řídí a výuku moderuje.

3 OSOBNOST LEKTORA

Vzdělávání dospělých přináší lektorovi i účastníkům mnoho příležitostí k rozvoji. Je to proces, který umožňuje jednotlivcům zlepšovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v oblastech, které jsou pro ně důležité. Nicméně, aby vzdělávání bylo úspěšné, je nutné, aby bylo plánováno a realizováno kvalitně s důrazem na potřeby účastníků a využíváním moderních pedagogických metod. Přestože kvalita obsahu a metod výuky hrají klíčovou roli při úspěšném vzdělávání, je důležité si uvědomit, že osobnost lektora má také významný vliv na vzdělávací proces. Osobnost lektora ovlivňuje to, jak se účastníci budou cítit během výuky, jakou atmosféru bude lektor vytvářet a zda budou účastníci motivováni a podněcováni k aktivnímu učení. Empatie je jedním z nejdůležitějších rysů osobnosti lektora. Lektor musí být schopen vcítit se do pozice účastníka, pochopit jeho motivaci, potřeby a cíle. Empatie také umožňuje lektorovi být vnímavý k emocionálním stavům účastníků a reagovat na ně, což výrazně přispívá k pozitivní atmosféře během výuky. Flexibilita je další důležitou vlastností lektora. V rámci vzdělávání se často vyskytují situace, které vyžadují změnu plánu, adaptaci na nové situace či způsob práce s různorodými skupinami účastníků. Lektor by měl být schopen přizpůsobit se těmto situacím a najít vhodné řešení. Schopnost komunikace je také klíčovou součástí osobnosti lektora. Lektor by měl být schopen jasně vyjádřit své myšlenky, být srozumitelný a zároveň se dokázat přizpůsobit individuálním potřebám účastníků. Kvalitní komunikace mezi lektorem a účastníky výrazně přispívá ke vzájemnému porozumění a tím i k úspěšnému vzdělávání.

3.1 KDO JE LEKTOR VE VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Lektorem vzdělávání dospělých se obvykle označuje odborník, který se specializuje na poskytování dalšího vzdělávání pro dospělé osoby. Pojem lektor je často využíván pro popis velké spousty osob, každá z nich se zabývá tak trochu jinou činností. Co mají ve všem společné?

Podle (Langer, 2016, s.14) je to takto:

- zájem na získání nových či rozšíření stávajících znalostí či dovedností u svých studentů;
- změny v jejich postojích, myšlení, přístupech k vnímání a hodnocení světa kolem nich;
- snaha o praktické uplatnění uvedených možností v osobním, pracovním či společenském životě.

Zde uvedené body se zajímají zejména obsahem vzdělávání, lektor ovšem zabezpečuje i celou škálu dalších úkolů:

(Langer, 2016, s. 14) je dělí takto:

- přípravu vzdělávací akce;
- realizaci vzdělávání: řízení vzdělávacího procesu po stránce odborné, didaktické, organizační či dokumentační;
- evaluaci (hodnocení) vzdělávací akce a její efektivity.

3.1.1 KOMPETENCE LEKTORA

Základní kompetence, které by každému lektorovi měly být vlastní (srov. Dvořáková, Langer, 2012, s. 5-7):

Odborné: Týkající se oboru činnosti, kterým se zabýváte-oboru, který jako lektor přednášíte, jako trenér procvičujete, v němž jako konzultant či poradce radíte klientům. Odborné kompetence můžete získat prostřednictvím všeobecného, odborného a dalšího

profesního vzdělávání a samozřejmě také praxí při výkonu činnosti. Odborné kompetence lektora vyžadují stálou a průběžnou aktualizaci v souladu s vývojem daného oboru. Vaši studenti by vás nikdy neměli nachytat na neaktuálnosti informací. Nezapomeňte také, že jako lektor musíte mít mezioborový přesah, tedy nejen úzké znalosti, ale také znalosti širšího kontextu svého oboru.

Metodické: někdy také didaktické či andragogické): Jde o celý komplex znalostí a dovedností, díky nimž zvládnete dosáhnout cílů vzdělávání co nejefektivněji. To předpokládá znalost a zvládnání přípravy obsahu vzdělávání, kdy taktických zásad, forem a metod výuky, schopnost využití učebních pomůcek a didaktické techniky. Ale také dovednosti v oblasti efektivní komunikace a spolupráce, motivace a aktivizace studentů či řešení problémů a konfliktních situací. Součástí metodických kompetencí bývají rovněž rétorické a komunikační kompetence, a to v oblasti verbální i neverbální komunikace.

Osobnostní: Aby byl výčet kompletní je potřeba zahrnout do požadavků na kompetence lektora také jeho osobnostní charakteristiky. Mezi nimi hraje primární zájem o studenty a jejich potřeby, schopnost empatie, trpělivosti a tolerance, pozitivní myšlení Šárka smysl pro spravedlnost, důslednost a rozhodnost, dále schopnost kreativity, flexibility či tolik oceňovaný smysl pro humor. Jako dobrý lektor vy jste ovšem měli zvládnout naplnit všechny uvedené kompetence, které budou ideálně v jedné rovině. Jednu kompetenci za druhou však nelze nahradit v běžném životě se však můžeme setkávat s lektorem, který je sice odborníkem ve svém oboru na dané téma, ale nedokáže jej vysvětlit tak, aby je pochopili i jeho studenti. Nepochopení studentů v mnoha případech vede k rozčilení lektora a vzniku negativní atmosféry při výuce. Je však mnoho cest jak jednotlivé kompetence získat. Je tam ovšem výjimka osobnostních kompetencí, které jsou vlastní záležitostí každého člověka tedy osobnosti člověka získáváme kompetence především přípravou lektora rozlišit můžeme dlouhodobou a krátkodobou přípravu.

3.1.2 ANDRAGOG

Nejobecnější kategorií, ovšem bez přesnější obsahové náplně. Tento pojem se nejčastěji užívá v teoretičtějších pracích k pojmenování všech pracovníků, kteří se

zaobírají kteroukoli z oblasti teorie či praxe andragogiky. Může se jednat o profesionála, který obor andragogiky vystudoval na vysoké škole.

3.1.3 VZDĚLAVATEL DOSPĚLÝCH

Tato role, jež označuje práci andragogika jako odborníka ve své oblasti vzdělávání dospělých. Taktéž jde o obecnou kategorii pracovníka Mající vliv na přípravu, průběh a výsledky vzdělávacího procesu. Jedná se o komplexní označení pro koncepční, řídicí, výzkumné, pedagogické, organizační, správní, administrativní, provozní, pomocné a jiné pracovníky, kteří v okruhu vzdělávání dospělých vykonávají činnosti, které jakkoli přímo či nepřímo mají vliv na výsledky vzdělávání.

3.2 ROLE LEKTORA PŘI VÝUCE

Je v prostředí námi vlastní výuky však také hovoříme o rolích, které lektor má a mezi nimi však průběžně přichází shodně s postupem výuky, vztahy ve skupině a celkovou atmosférou.

(Langer, 2016, s.27-28) vnímá role takto:

- vzdělavatel: vlastní role lektora jako toho, kdo vzdělává AS jehož pomocí se účastníci vzdělávají a učí;
- šéf skupiny: v rámci dané vzdělávací skupiny je její, „hlavou“, má nejen autoritu, ale za skupinu a její práci také nese odpovědnost;
- člen skupiny: lektor je zároveň partnerem účastníků vzdělávání, je, „jedním z nás“. Při některých vzdělávacích metodách ale i v určitých situacích se lektor stává součástí, „týmu“. Pro vás jako lektora je důležité vědět, kde jsou hranice jednotlivých rolí a v jakých situacích v té které roli vystupovat;
- poradce: jsou momenty, kdy se na vás účastníci obracejí nikoliv jako na autoritu vzdělavatele, ale jako na kolegu, člověka, jenž dokáže poradit, nasměrovat, postrčit. Občas se také z lektora stává, „vrba“ které se účastníci svěřují se svými názory či problémy. Jako lektor musíte vědět, kdy je toto svěřování součástí tématu a je důležité pro vzdělávací proces, a kdy se již posunulo mimo a je potřeba je zarazit;

- hodnotitel: v případě, že součástí kurzu je posouzení přínosů hodnotitel. Jde o náročnou roli, zejména pokud se kombinuje s rolí vzdělavatele. V zahraničních vzdělávacích institucích je obvyklým pravidlem, a že vzdělavatel nehodnotí vlastní studenty.

PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část se zabývá kvantitativní formou výzkumu. Během tohoto výzkumu byl stanoven výzkumný cíl, dílčí výzkumné otázky a hypotézy. Kvantitativní výzkumná forma byla prováděna pomocí dotazníkových šetření s respondenty v sociálních zařízeních.

4 METODOLOGIE VÝZKUMU

Pro metodologii výzkumu kvantitativního výzkumu bylo použito dotazníkové šetření formou tištěných dotazníků a formou on-line dotazníků přes webový portál, dle vlastní konstrukce. Celkem bylo rozdáno 60 dotazníků. Návratnost byla celkem 48 dotazníků. Výzkumné šetření bylo provedeno v organizaci Alka, která zaměstnává pracovníky na různých pracovních pozicích. Dotazníkové šetření obsahovalo celkem 11 otázek a 14 podotázek, které k nim byly sestaveny tak, aby jim respondenti snadno porozuměli a návratnost byla co největší. Časová vytiženost pro odpověď na dotazníkové šetření byla cca 10 minut.

Dotazník

Dotazník je jedním z nejrozšířenějších forem sběru dat nejrůznějších průzkumů, jehož obsahem jsou otázky týkající se zájmových aktivit. Dotazníkové šetření umožňuje získat data od respondentů v poměrně krátkém čase a za relativně nízké náklady. To může být užitečné pro sběr kvantitativních dat a statistickou analýzu. Dotazníkové šetření může poskytnout objektivní data, protože respondentům jsou kladeny stejné otázky a jsou požádáni o odpověď stejným způsobem. To může pomoci minimalizovat zkreslení dat, které mohou být přítomny v jiných formách výzkumu. (Šerák, 2008)

Pro výzkumnou metodu, byly zvoleny dotazníky, zde jsou uvedené, jaké jsou výhody a nevýhody dotazníku.

Výhody dotazníku:

- Velké množství respondentů.
- Anonymita respondentů.

- Dotazníkové šetření se dá udělat elektronicky, nemusí být přítomen.
- Má čas, na promyšlení odpovědi.
- Snadné vyhodnocení.

Nevýhody dotazníku:

- Hrozí zde nižší návratnost.
- Není zde jistota, že dotazník vyplnil oslovený respondent
- Když respondentovi není otázka jasná, nemůže se zeptat.
- Žádná flexibilita – otázky jsou dané předem
- Omezená možnost odpovědí, při uzavřených otázkách. (Gavora, 2010)

4.1 CHARAKTERISTIKA RESPONDENTŮ

Respondenti byli vybráni z věkové skupiny od 20 let do 46 a více let, což znamená, že se šetření zaměřilo na pracovníky z různých generací. Toto zaměření může poskytnout informace o tom, jaké jsou rozdíly mezi generacemi a jakým způsobem organizace může přistupovat k vytváření pracovního prostředí a kariérních příležitostí pro různé věkové skupiny. Co se týče pohlaví respondentů, z dotazníků vyplývá, že ve větší míře převažovaly ženy nad muži. Tito pracovníci pracují na pozicích ošetřovatele a pracují s hendikepovanými klienty. Které mají různé druhy postižení. Od lehkých po ty těžké.

4.2 CHARAKTERISTIKA MÍSTA VÝZKUMU

Alka je nezisková organizace a posláním je komplexní podpora klientů ve snaze o jejich maximální soběstačnost, samostatnost, rozvoj dovedností a přirozené zapojení do společného prostředí. Organizace se snaží zajistit individuální přístup ke každému klientovi. Fungujeme naprosto transparentně s maximálním respektem k individuálním potřebám každého svého klienta. Klienti jsou děti, mladiství i dospělí s různě závažným tělesným, mentálním a kombinovaným postižením.

4.3 CÍL VÝZKUMU

Cílem práce bylo zjistit, co motivuje dospělé jedince účastnit se zájmového vzdělávání a s jakými formami a metodami se účastníci zájmového vzdělávání dospělých setkali. Dále potom, jaké metody v zájmovém vzdělávání jsou pro dospělé jedince nejefektivnější.

4.4 VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Výzkum byl rozpracován do konkrétních výzkumných otázek. Z výzkumných otázek byly formulovány hypotézy.

1. Účastníte se se pravidelně zájmových činností dospělý
2. Je pro vás důležitá osobnost lektora? (kurzy, kulturní akce, sportovní akce)
3. Jak často se věnujete sledování televize?
4. Co vás omezuje v trávení volného času?

4.5 STANOVENÍ HYPOTÉZ

H1: Předpokládáme, že alespoň 90 % respondentů, se bude účastnit zájmových činností

H2: Předpokládáme, že pro 100 % respondentů, bude důležitá osobnost lektora.

H3: Předpokládáme, že nejvíce respondentů, ve svém volném čase sleduje televizi denně.

H4: Předpokládáme, že 30 % respondentů omezuje v trávení volného času to, že mají nedostatek volného času.

4.6 VÝZKUMNÉ METODY

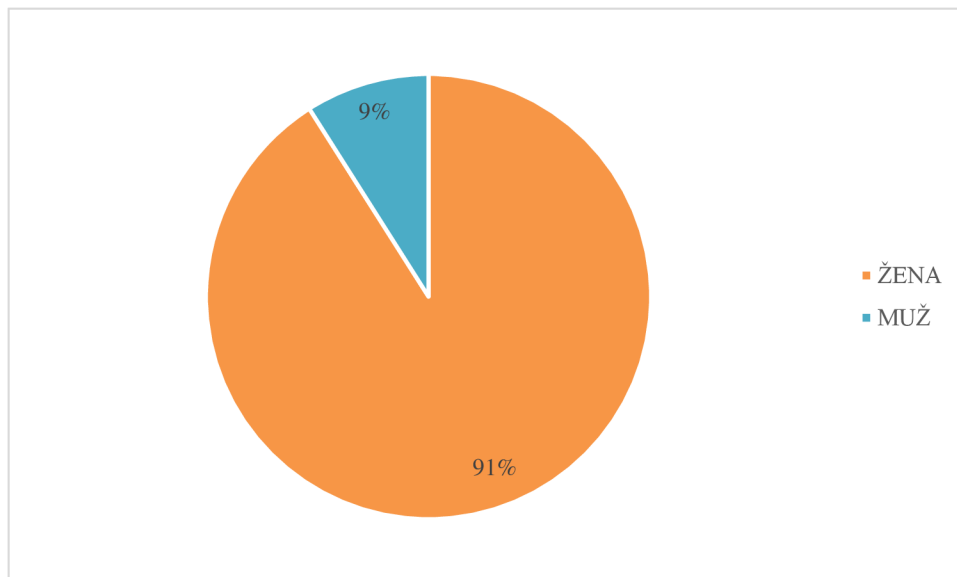
Pro sběr dat, byla použita metoda dotazníkového šetření. Dotazník byl využit formou online a následně byl respondentům zaslán elektronicky, obsahoval celkem 25 otázek z toho bylo 11 otázek a 14 podotázek, které byly vyhodnoceny pomocí aplikace Excel grafickým znázorněním a následným popsáním grafů. Zasláný počet dotazníkových šetření byl pro 60 respondentů. Respondentům byl dán dostatečný časový prostor k vyplnění. Návratnost dotazníků byla 68 %. Struktura respondentů odpovídala struktuře plánovaného výzkumného šetření.

4.7 VYHODNOCENÍ VÝZKUMU

Interpretace nasbíraných dat je důležitým krokem v procesu výzkumu, který umožňuje porozumět výsledkům a získat užitečné informace pro další práci. V tomto případě byla interpretace provedena na základě přehledných grafů, které ukazují procentuální četnost odpovědí na jednotlivé otázky. Bylo zjištěno, že dvě z čtyř hypotéz se potvrdily. Konkrétně se jedná o hypotézu, že pro respondenty je důležitá osobnost lektora a hypotézu, že 91 % respondentů se účastní zájmových činností. Tyto výsledky mohou být užitečné pro další práci, například při plánování výuky, kdy je nutné zohlednit preference studentů vůči lektorovi, nebo při plánování aktivit mimo výuku, kdy je třeba brát v úvahu zájmy respondentů. Na druhé straně se dvě hypotézy nepotvrdily. Celkově bylo zpracováno 24 otázek, z toho 10 otázek a 14 podotázek. U každé otázky byly získány odpovědi, které byly následně interpretovány. Tento proces umožnil získání užitečných informací o preferencích a názorech respondentů a může být použit pro další práci v této oblasti.

4.7.1 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Graf 1: Rozložení respondentů dle pohlaví.

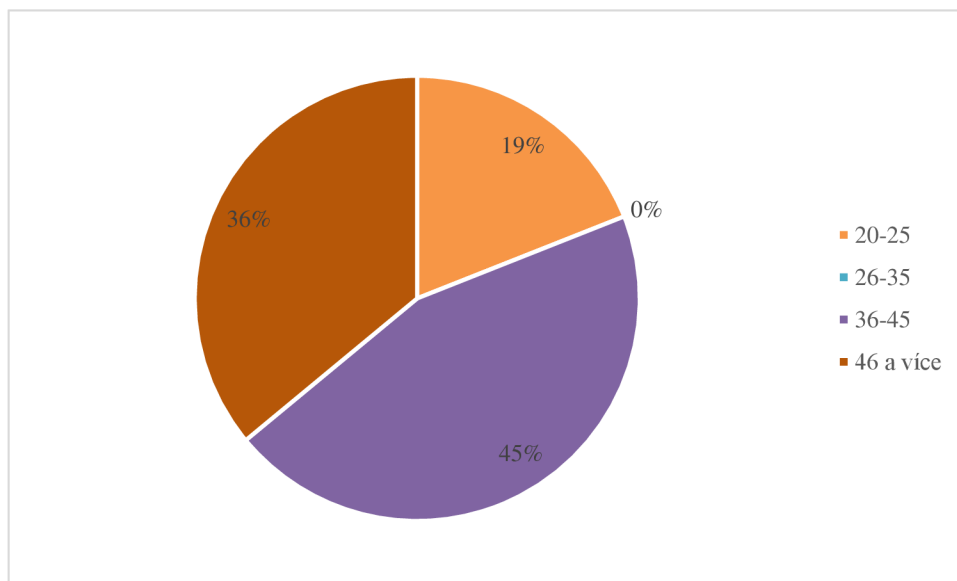

Graf 1: Pohlaví respondentů.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 1 vyplývá, že z celkového počtu respondentů, kteří se účastnili výzkumu, bylo 91 % žen a 9 % mužů. To znamená, že z 60 respondentů bylo 51 žen a 9 mužů. Tento poměr naznačuje, že ženy jsou v dané oblasti zájmového vzdělávání mnohem více zastoupeny než muži.

Graf 2: Rozložení respondentů dle věku.

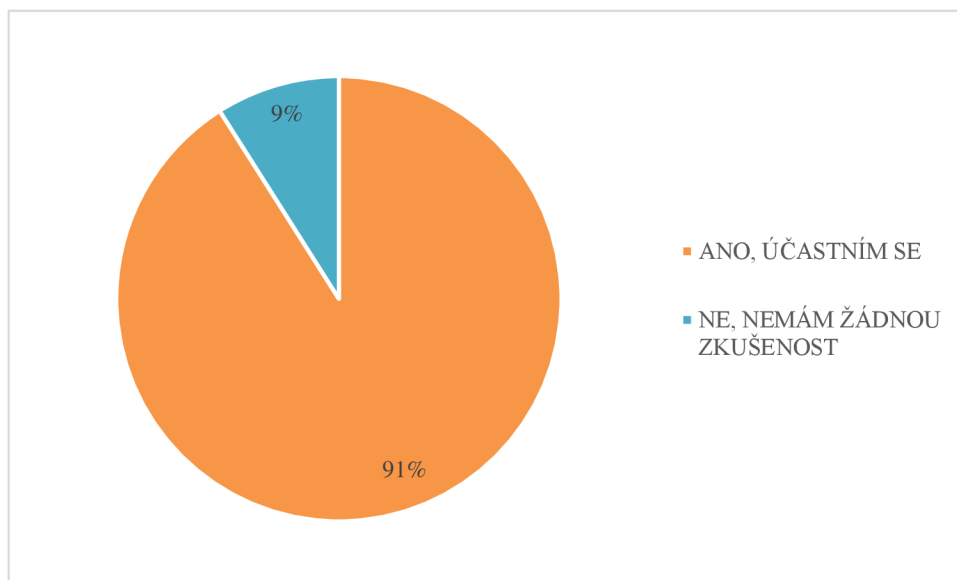

Graf 2: Věk respondentů.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 2 vyplívá že rozložení respondentů dle věkových skupin. Z něj vyplývá, že 19 % respondentů patřilo do věkové skupiny 20-25 let, což znamená, že ze všech dotazovaných respondentů tvořili tuto skupinu nejméně zastoupenou. Ve věkové skupině 26-35 let nebyl zaznamenán žádný respondent, což znamená, že tuto skupinu vůbec nezastupovali. Největší podíl respondentů, a to 45 %, patřil do věkové skupiny 36-45 let. Zbýlých 36% respondentů bylo ve věku 46 let a více. Celkově lze tedy říci, že nejvíce dotazovaných respondentů spadalo do věkové skupiny 36-45 let, zatímco nejméně jich bylo v kategorii 20-25 let a věkové skupině 26-35 let nebyl žádný respondent.

Graf 3: Účastníte se pravidelně zájmových činností dospělých (kurzy, kulturní akce, sportovní akce)?

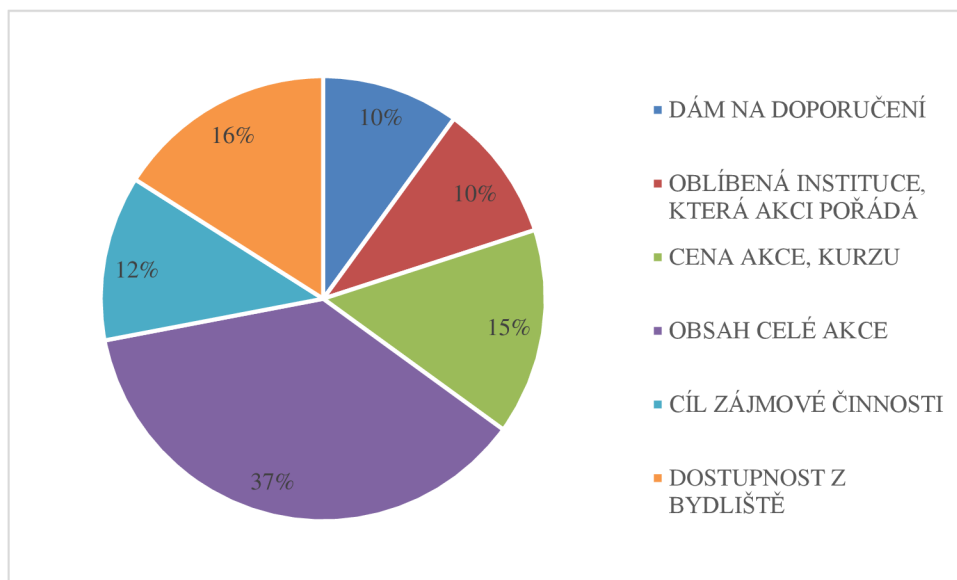

Graf 3: Zájmové činnosti dospělých.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.3 vyplývá, že ze všech dotazovaných respondentů se 91 % účastní pravidelně nějakých zájmových činností. Zbývajících 9 % respondentů uvedlo, že nemají žádnou zkušenost se zájmovými činnostmi.

Graf 4: Co je pro vás hlavně důležité, když se rozhodujete, zda se některé akce zúčastníte?

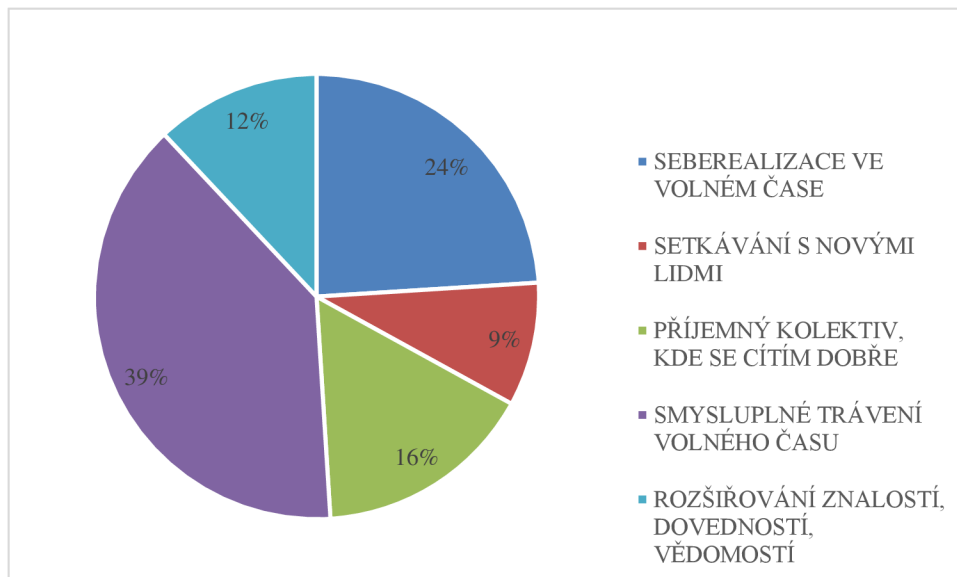
Graf 4: Důležité rozhodování.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 4 vyplývá, že 10 % respondentů se rozhoduje zúčastnit se akce na základě doporučení od někoho jiného, koho považují za důvěryhodného. Stejný podíl respondentů (10 %) se rozhoduje zúčastnit akce, protože se ta koná v jejich oblíbené instituci. Pro 12 % respondentů je důležitý cíl zájmové činnosti, při rozhodování o účasti. Pro 15 % respondentů je rozhodující cena akce, a to, zda si ji mohou dovolit. 16 % respondentů se rozhoduje na základě polohy akce a zúčastní se, pokud se bude konat poblíž jejich bydliště. Nejvíce respondentů (37 %) je při rozhodování o účasti na akci motivováno celkovým obsahem akce, tedy tím, co se na akci bude dít, co se naučí, jaké budou prezentace apod.

Graf 5: Jakou máte motivaci k tomu zúčastnit se zájmové činnosti?

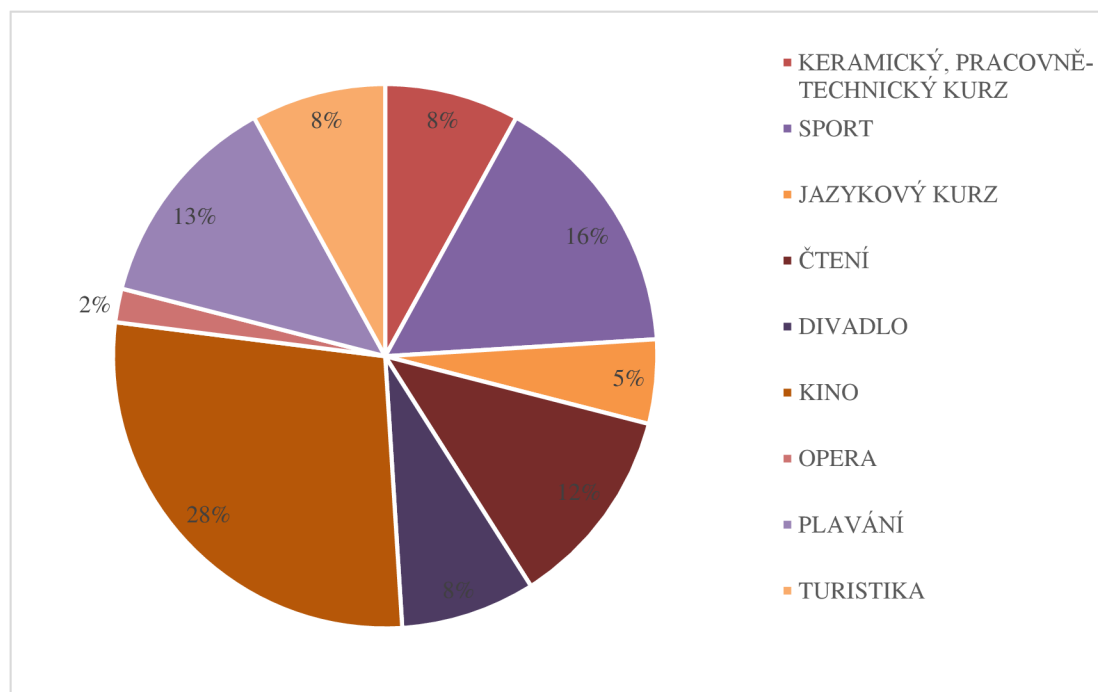

Graf 5: Motivace.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 5 vyplývá, že motivace pro účast na zájmových aktivitách se u respondentů liší. Z 9 % dotazovaných je důležité setkávání s novými lidmi, což může být spojeno s budováním sociálních vztahů a rozšiřováním kontaktů. Pro 12 % lidí je důležité rozšiřování svých znalostí, dovedností a vědomostí, což může pomoci v profesním i osobním životě. Pro 16 % respondentů je motivace skupina lidí, s kterou se cítí dobře a mohou sdílet společné zájmy. 24 % respondentů chce využít volný čas pro svou seberealizaci, kde mohou například rozvíjet své koníčky. Největší zastoupení, 39 % respondentů, má odpověď, že účast v zájmových aktivitách jim umožňuje smysluplně trávit volný čas, což může být například spojeno s odpočinkem, zábavou, relaxací nebo tvořivostí.

Graf 6: S jakou se zde uvedenou činností, jste se v rámci zájmové činnosti setkali?

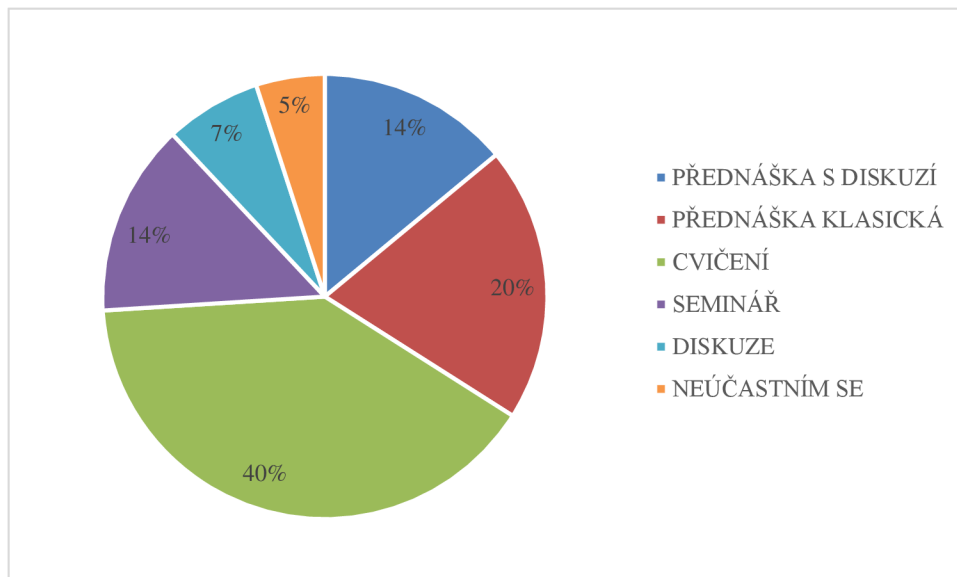

Graf 6: Možnosti zájmových činností.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 6 vyplývá, že z dotazovaných respondentů se nejvíce věnuje aktivitě návštěva kina, a to 28 %. Následuje aktivita sportování, na kterou se věnuje 16 % respondentů. 13 % respondentů navštěvuje plavání, 12 % se věnuje čtení a 8 % dotazovaných navštěvuje divadlo, jazykové kurzy a keramické nebo pracovní-technické kurzy. 5 % respondentů se účastní jazykových kurzů a 2 % respondentů navštěvuje operu.

Graf 7: Pokud se účastníte nějakého kurzu, jaká metoda je pro vás nejefektivnější?

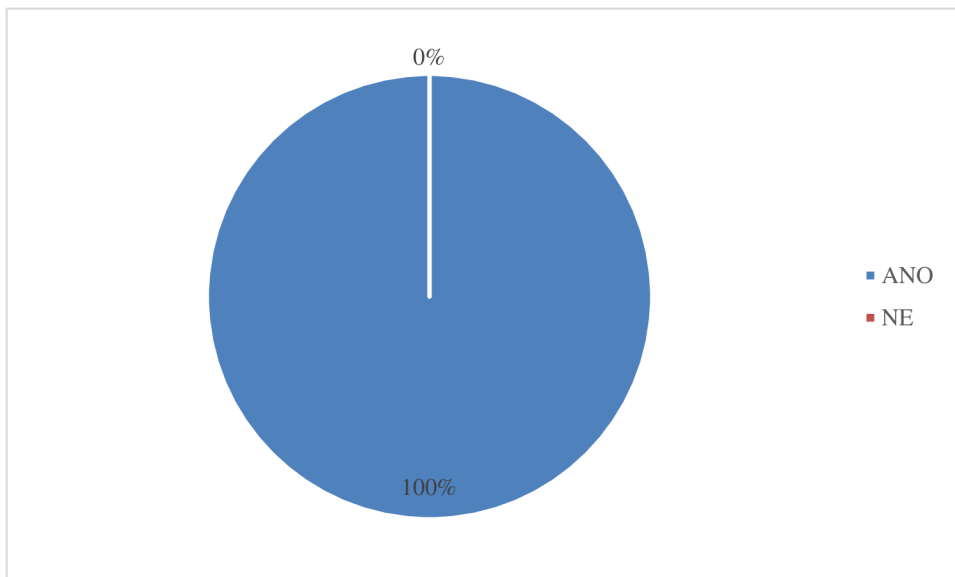

Graf 7: Nejefektivnější metoda.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.7 vyplývá, že 5 % respondentů se vůbec neúčastní zájmových kurzů. Zbýlých 95 % dotázaných se zúčastňuje nějaké formy zájmového kurzu a nejefektivnější metodou pro 7 % respondentů je diskuze. Shodně 14 % respondentů preferuje semináře a přednášky s diskuzí. Přednáška klasická je pro 20 % respondentů nejefektivnější metodou. Největší zastoupení, tedy 40 % respondentů, preferuje cvičení jako nejefektivnější metodu v rámci zájmových kurzů.

Graf 8: Je pro vás důležitá osobnost lektora?

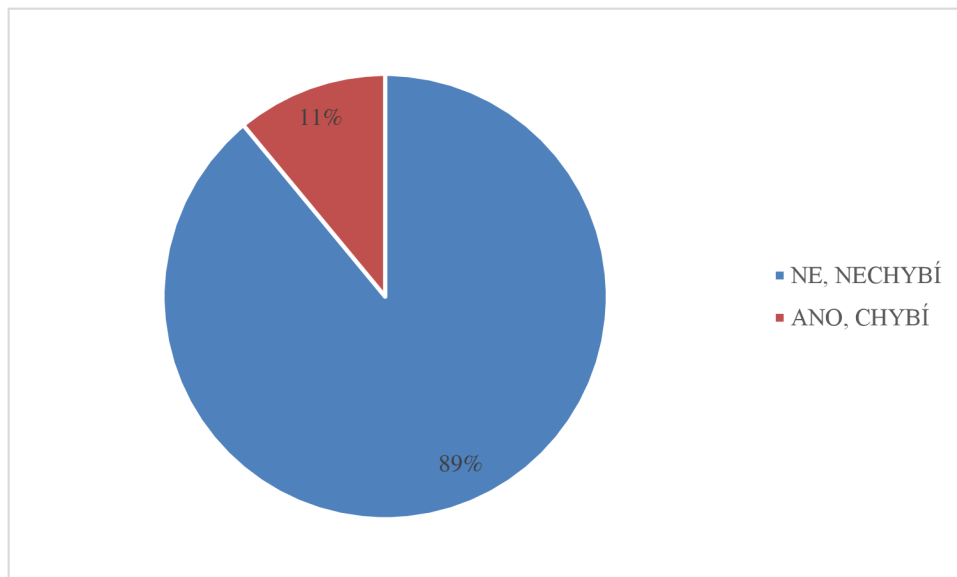

Graf 8: Osobnost lektora.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.8 je patrně vyplývá, že všichni respondenti považují osobnost lektora za důležitou. Graf tedy pouze ukazuje, že pro všechny dotazované je osobnost lektora nějakým způsobem významná při výběru zájmové činnosti nebo kurzu.

Graf 9: Chybí vám ve vašem městě nějaká zájmová činnost?

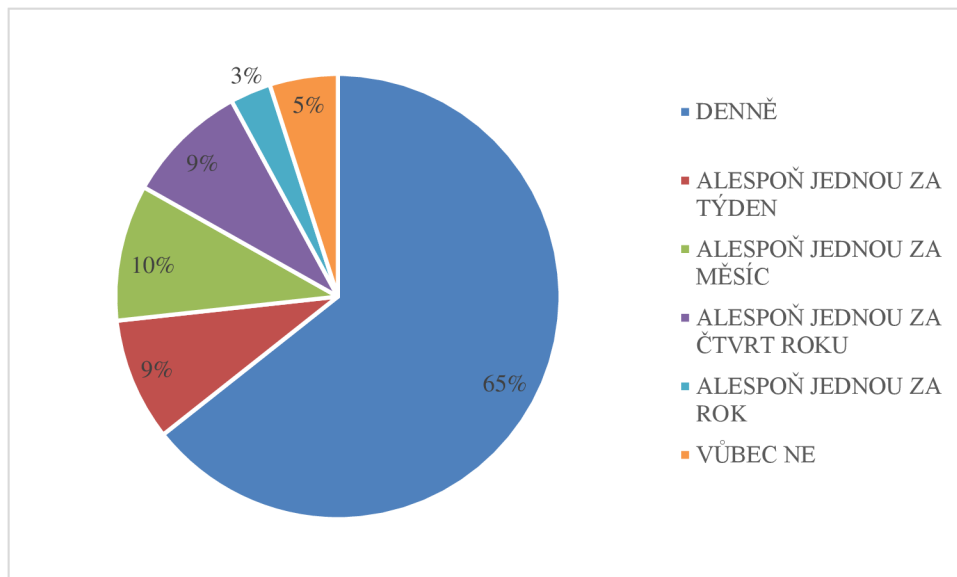

Graf 9: Nedostatek zájmových činností.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 9 vyplývá, že z dotazovaných respondentů 11 % chybí nějaká zájmová činnost ve městě, což může znamenat, že si přejí rozšířit nabídku aktivit, které by mohli ve svém volném čase vykonávat. Na druhé straně je 89 % respondentů, kteří jsou spokojeni s nabídkou zájmových činností v městě a není pro ně problémem najít vhodnou aktivitu k výkonu ve svém volném čase.

Graf 10: U uvedených aktivit zaškrtněte, jak často se jim věnujete- sledování televize?

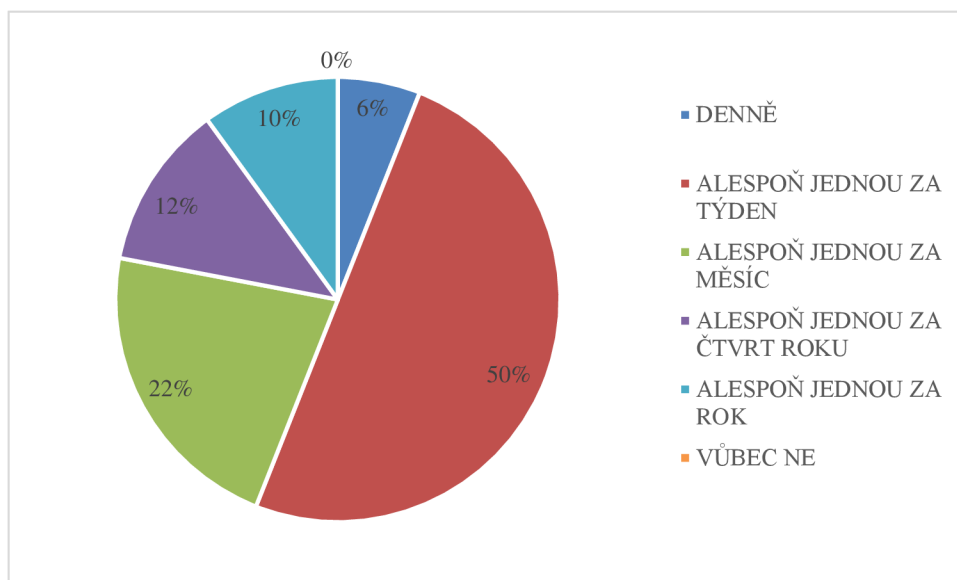

Graf 10: Sledování televize.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.10 vyplývá, že nejvyšší zastoupení, tedy 65 % respondentů, sleduje televizi denně. Následuje zastoupení 10 % respondentů, kteří sledují televizi alespoň jednou za měsíc. Shodně 8 % respondentů sledují televizi alespoň jednou za čtvrt roku a alespoň jednou za týden. Dalších 8 % respondentů sleduje televizi alespoň jednou za rok. 5 % respondentů vůbec nesleduje televizi.

Graf 11: Četba časopisů.

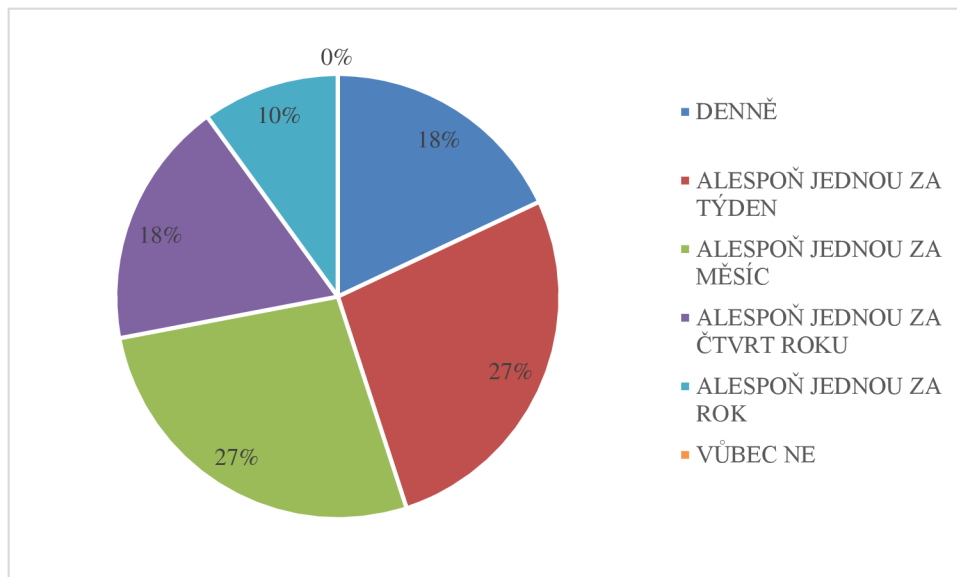

Graf 11: Četba časopisů.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.11 vyplývá, že pouze 6 % respondentů čtou časopisy alespoň jednou za rok, což znamená, že v této skupině je velmi nízká četnost čtení časopisů. Na druhé straně, 10 % respondentů čtou časopisy denně a 50 % respondentů čtou časopisy alespoň jednou za měsíc. To naznačuje, že pravidelné čtení časopisů je běžné u více než poloviny respondentů a někteří čtou časopisy dokonce denně. Zbývajících 22 % respondentů čte časopisy alespoň jednou za měsíc, což také naznačuje vysokou četnost čtení časopisů v této skupině. Celkově lze tedy říci, že čtení časopisů je poměrně populární aktivitou mezi respondenty a většina z nich čte časopisy pravidelně.

Graf 12: Četba knihy.

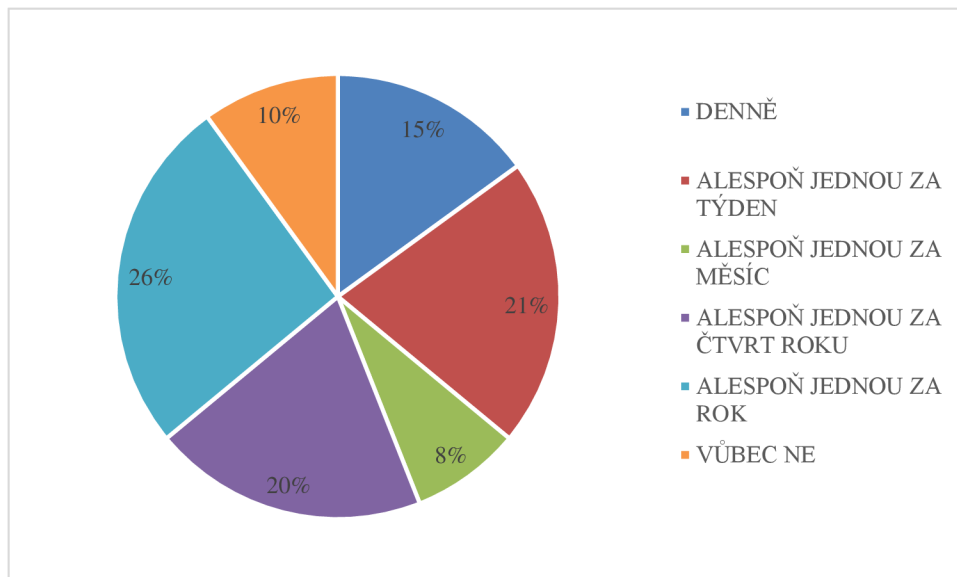
Graf 12: Četba knihy.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.12 vyplývá, že 0 % respondentů nečte knihy vůbec. 10 % respondentů si přečte knihu alespoň jednou za rok, což může být například při dovolené nebo o Vánocích. 18 % respondentů čte knihy alespoň jednou za čtvrt roku, což znamená, že si přečtou 3 až 4 knihy ročně. Shodně 18 % respondentů si čte knihy denně, což znamená, že se pravděpodobně jedná o nadšené čtenáře. 27 % respondentů si knihu přečte alespoň jednou za měsíc, což znamená, že si přečtou 12 až 24 knih ročně. A konečně, 27 % respondentů si knihu přečte alespoň jednou do týdne, což znamená, že se jedná o velmi nadšené čtenáře, kteří se pravděpodobně rádi učí a rozvíjejí své znalosti skrze knihy.

Graf 13: Návštěva divadla.

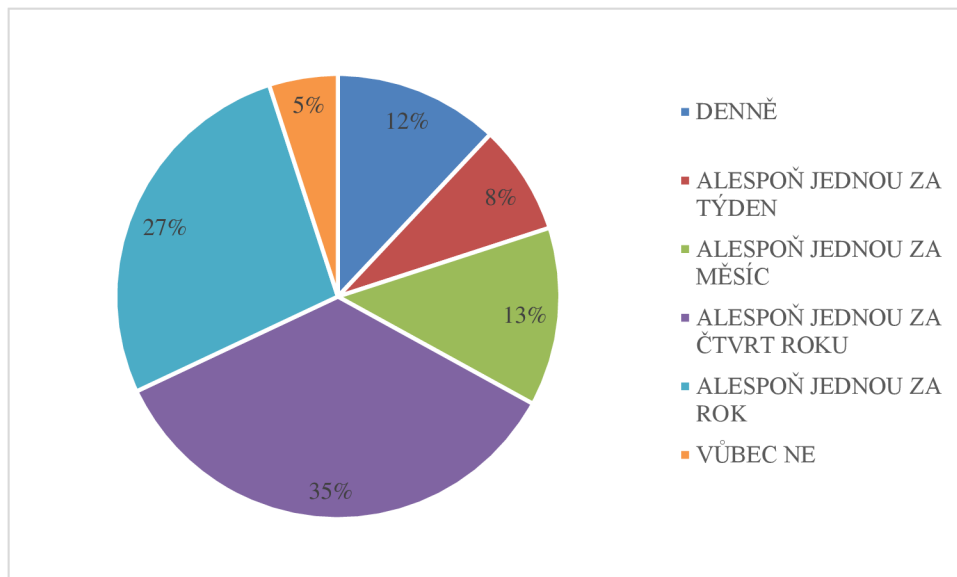

Graf 13: Návštěva divadla.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 13 vyplývá, že menšina respondentů 8 % navštěvuje divadlo alespoň jednou za týden, zatímco většina 57 % chodí do divadla méně často nebo vůbec. Z těch, kteří do divadla chodí častěji, než jednou za týden navštěvuje divadlo 36 % respondentů, z toho 21 % alespoň jednou týdně a 15 % denně. 20 % respondentů navštěvuje divadlo alespoň jednou za čtvrt roku a 26 % alespoň jednou za rok. Tedy pravidelné návštěvy divadla se vyskytují u menšiny respondentů, zatímco většina divadlo navštěvuje méně často, nebo vůbec.

Graf 14: Návštěva kina.

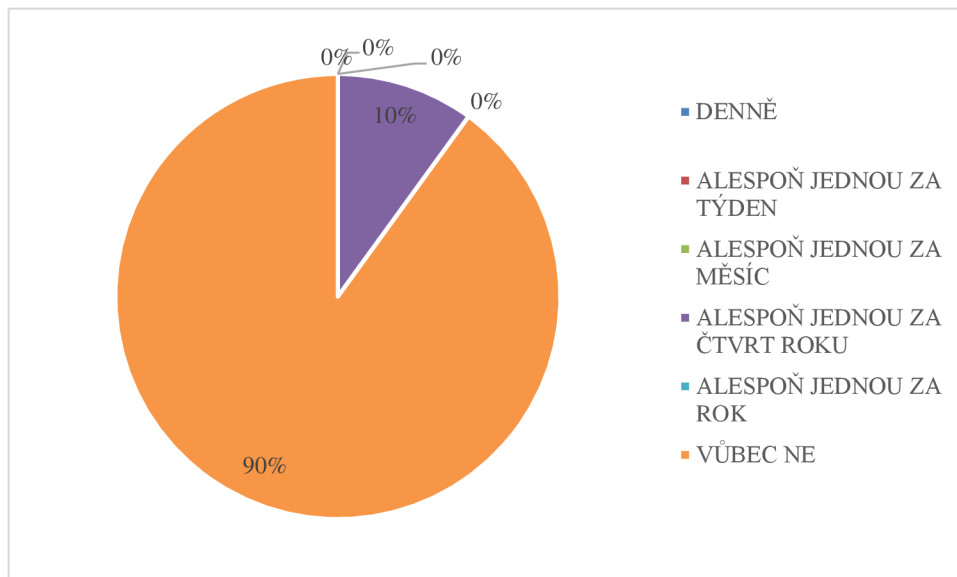

Graf 14: Návštěva kina.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.14 vyplývá, že z celkového počtu respondentů, 5 % z nich nenavštěvuje kino vůbec. Zbýlých 95 % respondentů navštěvuje kino alespoň jednou za určitý časový interval. Konkrétně, 8 % respondentů navštěvuje kino alespoň jednou za týden, 12 % respondentů navštěvuje kino denně, 13 % respondentů navštěvuje kino alespoň jednou za měsíc, 27 % respondentů navštěvuje kino alespoň jednou za rok a 35 % respondentů navštěvuje kino alespoň jednou za čtvrt roku.

Graf 15: Návštěva opery.

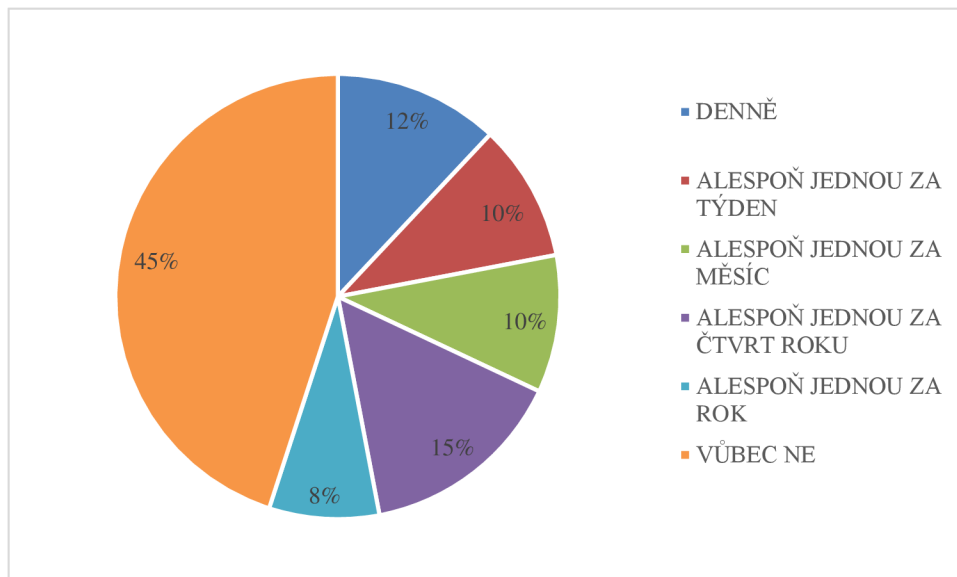

Graf 15: Návštěva opery

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 15 vyplívá, že pouze 10 % respondentů pravidelně navštěvuje operu alespoň jednou za čtvrt roku, zatímco většina respondentů 90 % operu vůbec nenavštěvuje. Ostatní odpovědi na otázku o návštěvě opery zůstaly na nule, což znamená, že žádný z respondentů neodpověděl, že navštěvuje operu denně, týdně, měsíčně nebo alespoň jednou za rok. Tento graf tedy ukazuje relativně nízkou popularitu operních představení mezi dotazovanými respondenty.

Graf 16: Návštěva knihovny.

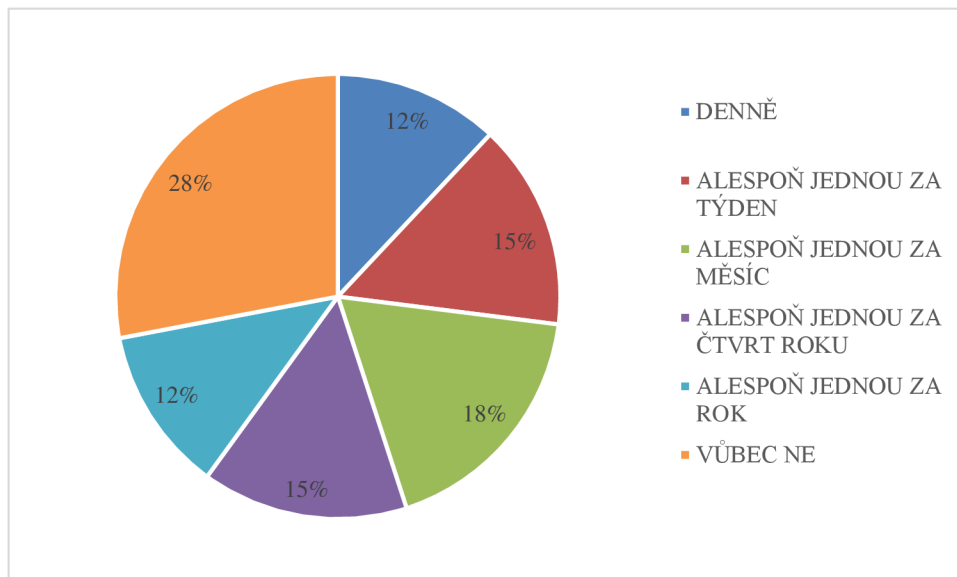

Graf 16: Návštěva knihovny.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 16 vyplývá, že 8 % respondentů navštěvuje knihovnu alespoň jednou za rok, což je relativně malé procento. Zároveň ale 37 % respondentů navštěvuje knihovnu alespoň jednou za měsíc nebo častěji, což ukazuje na určitou úroveň zájmu o knihy a čtení. Na druhou stranu, vysokých 45 % respondentů vůbec nenavštěvuje knihovnu, což by mohlo ukazovat na možný trend klesajícího zájmu o knihy a čtení mezi obecnou populací. Zajímavé je, že stejný podíl 10 % respondentů navštěvuje knihovnu alespoň jednou za týden, což může ukazovat na relativně vysokou angažovanost některých lidí v literárním světě, kteří využívají knihovny jako zdroj informací a materiálů.

Graf 17: Návštěva muzea, galerie.

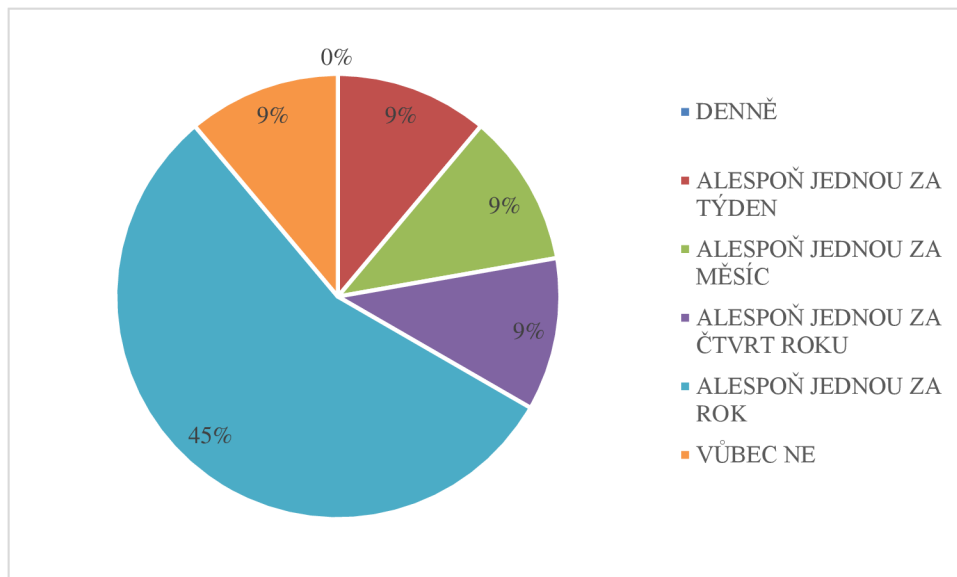

Graf 17: Návštěva muzea, galerie.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.17 vyplývá, že 12 % respondentů navštěvuje muzea a galerie denně nebo alespoň jednou za rok. 15 % respondentů navštěvuje muzea a galerie alespoň jednou za týden nebo alespoň jednou za čtvrt roku. 18 % respondentů navštěvuje muzea a galerie alespoň jednou za měsíc a 28 % respondentů muzea a galerie vůbec nenavštěvuje.

Graf 18: Návštěva koncertu koncertu populární hudby.

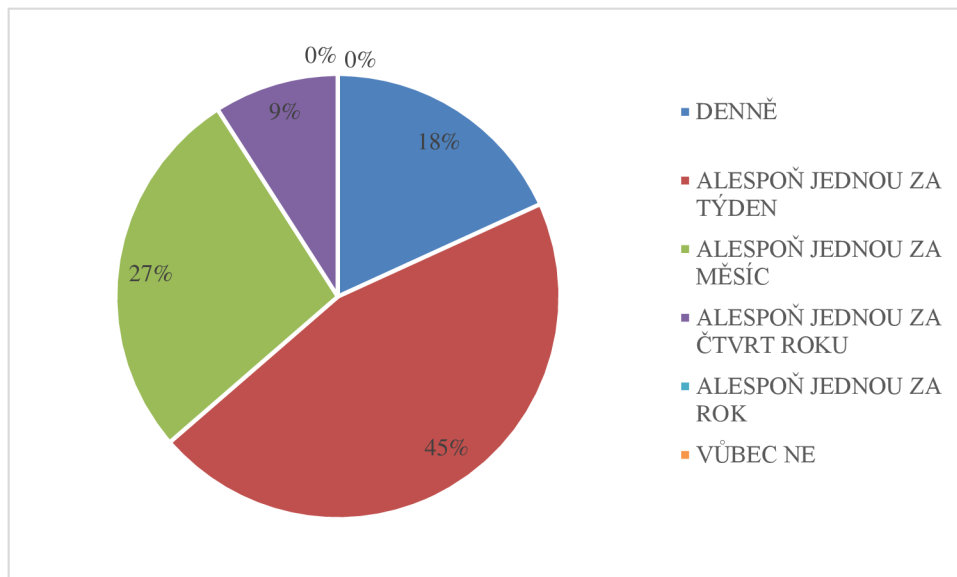

Graf 18: Návštěva koncertu populární hudby.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.18 vyplývá, že 0 % respondentů denně navštěvuje koncerty. Shodně 9 % respondentů odpovědělo, že navštěvuje koncerty alespoň jednou za týden, jednou za měsíc, jednou za čtvrt roku, nebo vůbec ne. 45 % respondentů navštěvuje koncerty alespoň jednou za rok. To znamená, že většina respondentů tj. 91 % koncerty nenavštěvuje pravidelně a dochází na ně jen zřídka nebo vůbec.

Graf 19: Cvičení, sportování.

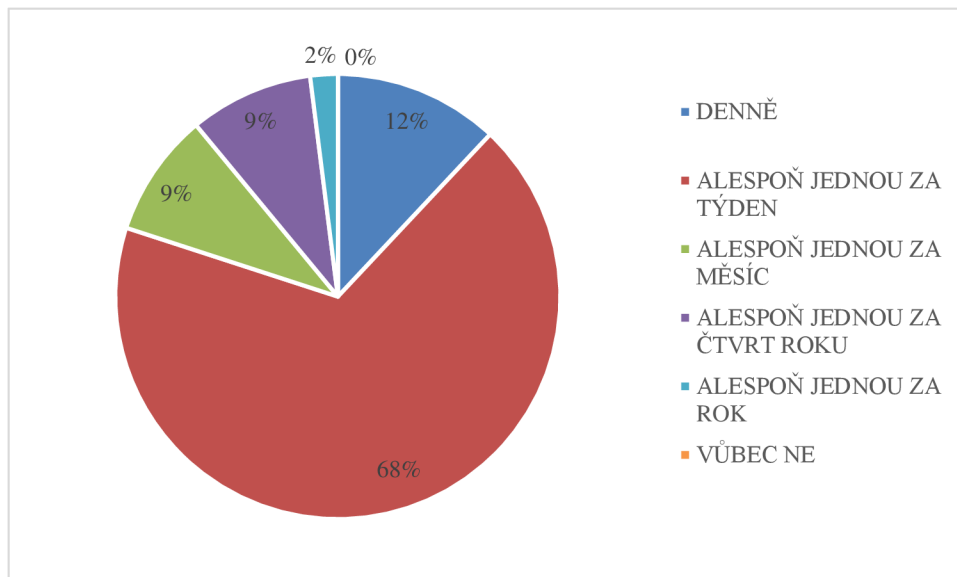

Graf 19: Cvičení, sportování.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.19 vyplývá, že 45 % respondentů sportuje alespoň jednou za týden, což znamená, že mají pravidelnou sportovní aktivitu. Dále 27 % respondentů sportuje alespoň jednou za měsíc, což může být pravidelná aktivita nebo příležitostná sportovní činnost. 18 % respondentů sportuje denně, což svědčí o vyšší úrovni pravidelné fyzické aktivity. Pouze 9 % respondentů sportuje alespoň jednou za čtvrt roku, což znamená, že většina z nich nemá pravidelnou sportovní aktivitu a sportují pouze příležitostně.

Graf 20: Výlety do přírody.

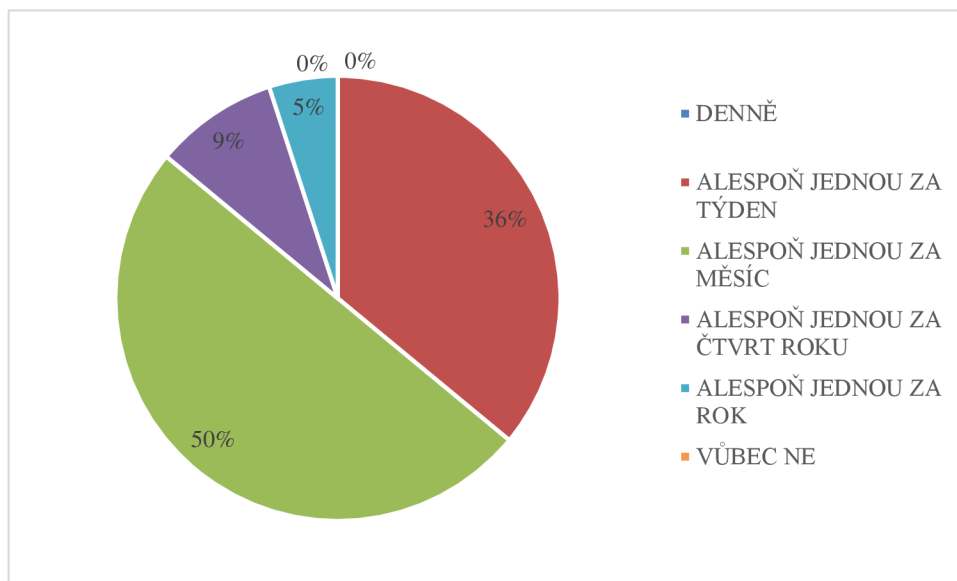
Graf 20: Výlety do přírody.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.20 vyplývá, že všichni respondenti nějaké výlety podnikají. Nejméně zastoupená skupina jsou respondenti, kteří chodí na výlety alespoň jednou za rok, tvoří pouze 2 %. Další skupinou jsou respondenti, kteří pořádají výlety do přírody alespoň jednou za měsíc a alespoň jednou za čtvrt roku, což označilo 9 % respondentů. Největší skupinou jsou respondenti, kteří navštěvují výlety alespoň jednou za týden, což je 68 % respondentů. 12 % respondentů chodí na výlety denně.

Graf 21: Posezení se známými, přáteli a sousedy.

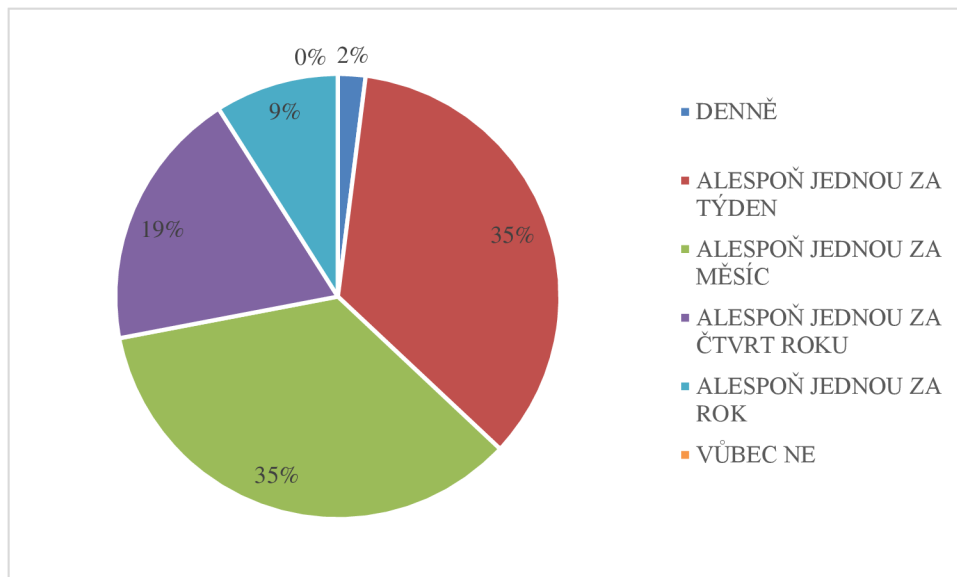

Graf 21: Posezení se známými, přáteli, sousedy.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.21 vyplývá, že 0 % respondentů neoznačilo vůbec nebo denně jako odpověď. 5 % respondentů uvedlo, že posedí s přáteli a sousedy alespoň jednou za měsíc, což znamená, že si s nimi sednou, aby společně strávili nějaký čas. 9 % respondentů uvedlo, že posedí s přáteli a sousedy alespoň jednou za čtvrt roku, což naznačuje, že se spíše více soustředí na jiné aktivity, ale i tak si najdou čas na posezení s blízkými. 36 % respondentů uvedlo, že posedí s přáteli a sousedy alespoň jednou za týden, což znamená, že si pravidelně utváří čas na společenské aktivity s lidmi, se kterými se cítí pohodlně. Závěrem, 50 % respondentů uvedlo, že posedí s přáteli a sousedy alespoň jednou do měsíce, což by mohlo naznačovat, že se spíše snaží udržovat kontakt s lidmi, ale ne vždy se jim podaří najít společný čas.za týden a 50 % respondentů posedí s přáteli, sousedy alespoň jednou do měsíce.

Graf 22: Návštěva pohostinství a kaváren.

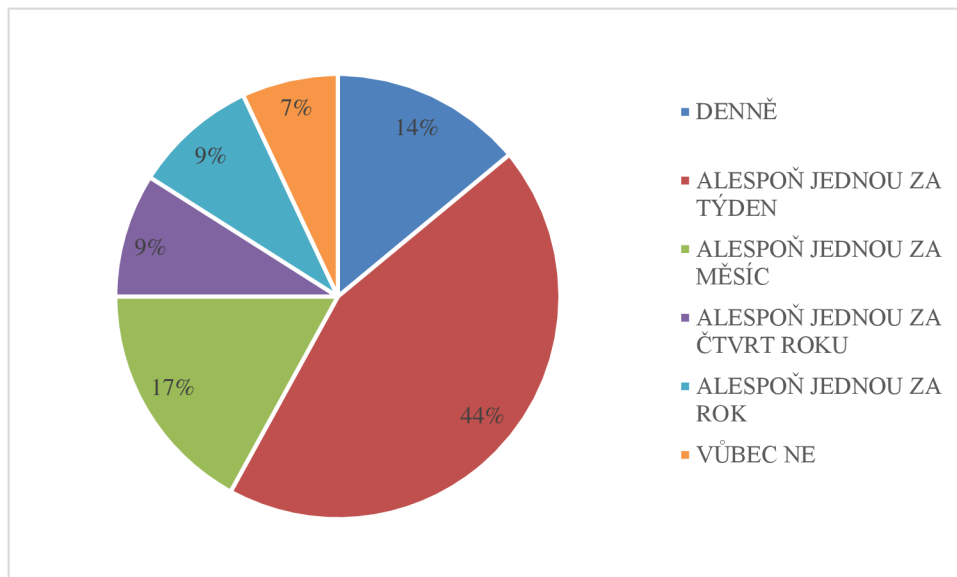

Graf 22: Návštěva pohostinství a kaváren.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.22 vyplývá, že vůbec neodpovědělo 0 % respondentů. 2 % respondentů navštěvuje pohostinství a kavárny denně. 9 % respondentů navštěvuje pohostinství a kavárny alespoň jednou za měsíc. 19 % respondentů navštěvuje pohostinství a kavárny alespoň jednou za čtvrt roku. 35 % respondentů navštěvuje pohostinství a kavárny alespoň jednou za týden a alespoň jednou za měsíc. Z grafu také není zřejmé, kolik procent respondentů pohostinství a kavárny nebojí vůbec.

Graf 23: Práce na zahradě.

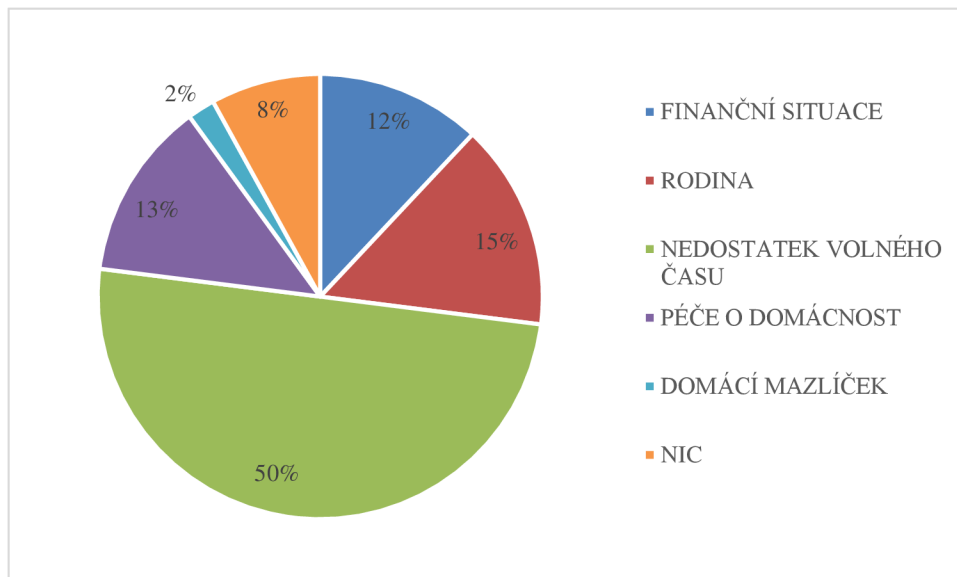

Graf 23: Práce na zahradě.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č. 23 vyplývá, že 7 % respondentů nepracují na zahradě vůbec, 9 % respondentů shodně odpovědělo, že pracují na zahradě alespoň jednou za čtvrt roku a jednou za rok. 14 % respondentů odpovědělo že pracují na zahradě denně. 17 % respondentů odpovědělo, že pracují na zahradě alespoň jednou za měsíc a 44 % respondentů odpovědělo, že pracují na zahradě alespoň jednou za týden.

Graf 24: Co vás omezuje na trávení volného času?

Graf 24: Omezování ve volném čase.

Zdroj: vlastní výzkumné šetření, 2023

Z grafu č.24 vyplývá, že 2 % respondentů omezuje v trávení volného času domácí mazlíček, 8 % respondentů neomezuje v trávení volného času nic. 12 % respondentů omezuje v trávení volného času finanční situace. 13 % respondentů omezuje v trávení volného času péče o domácnost. 15 % respondentů omezuje v trávení volného času rodina. 50 % respondentů omezuje v trávení volného času, nedostatek volného času.

4.8 OVĚŘENÍ HYPOTÉZ

H1: Předpokládali jsme, že alespoň 90 % respondentů se bude účastnit zájmových činností.

Doprovady ze všech dotazovaných se ale účastní 91 % respondentů zájmových činností a 9 % respondentů buď nemá zájem, nebo nemají čas se zájmových činností účastnit.

Hypotéza se tedy o 1 % nepotvrdila.

H2: Předpokládali jsme, že pro 100 % respondentů bude důležitá osobnost lektora

Z dotazníkového šetření je tedy zjevné že pro 100 % respondentů je velmi důležitá osobnost lektora.

Hypotéza se tedy potvrdila.

H3: Předpokládali jsme, že nejvíce respondentů ve svém volném čase sleduje televizi denně.

Potvrdilo se tedy že 65 % respondentů sleduje televizi denně což je více než polovina dotazovaných respondentů. Díky tomu že v této době má každá domácnost minimálně 1 televizi se tato odpověď dala předpokládat.

Hypotéza se tedy potvrdila.

H4: Předpokládali jsme, že 30 % respondentů omezuje v trávení volného času to že mají nedostatek volného času.

Nedostatek volného času k vykonávání volnočasových činností má až 50 % dotazovaných respondentů. Což je polovina a je až neuvěřitelné že to tak opravdu je.

Hypotéza se tedy nepotvrdila

4.9 VÝSLEDKY VÝZKUMU

Cílem práce bylo zjistit, co motivuje dospělé jedince účastnit se zájmového vzdělávání a s jakými formami a metodami se účastníci zájmového vzdělávání dospělých setkali. Dále potom, jaké metody v zájmovém vzdělávání jsou pro dospělé jedince nejefektivnější. Po získání dat pomocí dotazníkového šetření bylo zjištěno, že mnoho zaměstnanců má zájem o různé aktivity mimo práci. Nicméně, jak tráví svůj volný čas, závisí na individuálních preferencích a prioritách. Pro některé respondenty je volný čas omezený, což omezuje jejich schopnost zapojit se do aktivit, které by si přáli. Výsledky průzkumu byly zpracovány do grafů s procentuálními frekvencemi odpovědí k jednotlivým otázkám. Byly zvoleny 4 výzkumné otázky, pro které byly formulovány hypotézy. Po provedení výzkumu byly potvrzeny dvě hypotézy a dvě vyvráceny. Toto zjištění naznačuje, že některé předpoklady o zkoumaném tématu se ukázaly jako správné, zatímco jiné se ukázaly jako nesprávné. Tyto výsledky poskytují cenné poznatky pro další výzkum a mohou pomoci lépe porozumět zkoumanému tématu a jeho různým aspektům.

Výzkumné otázky, které byly položeny.

1. Účastníte se se pravidelně zájmových činností dospělých? (kurzy, kulturní akce, sportovní akce)

91 % respondentů odpovědělo, že se pravidelně účastní zájmových činností dospělých.

2. Je pro vás důležitá osobnost lektora?

100 % respondentů, tedy všichni odpověděli, že je pro ně osobnost lektora opravdu velmi důležitá.

3. Jak často se věnujete sledování televize?

65 % respondentů odpovědělo, že se věnuje sledování televize denně.

4. Co vás omezuje v trávení volného času?

Nejčastější odpověď, co respondenti omezuje v trávení volného času je ten, že mají volného času nedostatek.

5 ZÁVĚR

V této práci byly objasněny pojmy celoživotního učení, zájmové vzdělávání dospělých, cíle, vzdělávání a funkce zájmových činností. Dále byly charakterizovány metody vzdělávání dospělých a specifické metody zájmového vzdělávání dospělých. Poslední kapitola se zabývala samotnou osobností lektora a popsáním jeho konkrétních rolí, které se od sebe liší. Zájmové aktivity pomáhají dospělým rozvíjet své zájmy a získávat nové zkušenosti, což může vést k lepšímu sebepoznávání a budování většího sebevědomí. Zájmové vzdělávání dospělých představuje možnost pro jednotlivce rozvíjet své zájmy a koníčky a současně se při tom vzdělávat, rozvíjet své dovednosti a získávat nové zkušenosti. Zájmová činnost dospělých má mnoho pozitivních vlivů na lidský život, ať už se jedná o rozvíjení nových dovedností, zlepšení fyzického a psychického zdraví, vytváření sociálních vazeb, přátelství, nebo jednoduše jen o odpočinek od každodenní rutiny. Zájmové vzdělávání dospělých se stává stále důležitějším tématem v moderní společnosti, jelikož přináší mnoho pozitivních vlivů pro jednotlivce i pro společnost jako celek. V průběhu výzkumu se ukázalo, že důležitým faktorem pro účast na zájmových činnostech je jejich dostupnost a možnost naplnění individuálních potřeb. Výsledkem dotazníkového šetření, jsou pozitivní informace. Bylo zjištěno, že nejčastějšími uváděnými zájmy byly sledování televize, u které respondenti udali, že tuto činnost vykonávají denně, dále poté už respondenti žádnou činnost neprovozují denně. Činnost, kterou dále respondenti vykonávají často a to alespoň jednou za týden je četba časopisů, sportování a výlety do přírody. Spousta respondentů zase nejraději tráví čas v pohostinstvích a kavárnách, posedí s přáteli a pracují na zahradě. U spousty těchto činností, tedy převažovala pozitivní a aktivní odpověď. Byly ale zájmové činnosti, u kterých samozřejmě převažovala odpověď, že se respondenti daných činností neúčastní. Jako je například návštěva opery nebo návštěva knihovny. Cíl práce, který byl na začátku stanoven, byl naplněn tím, že byla poskytnuta jednotlivcům příležitost k rozvoji svých zájmů, zlepšení svých dovedností a rozšíření svých vědomostí mimo rámec formálního vzdělávání. Díky této práci mohli jednotlivci získat nové zkušenosti a znalosti, které jim pomohou v jejich osobním a profesním životě a přispějí k jejich celkovému rozvoji. Závěrem lze tedy říci, že zájmová činnost má mnoho pozitivních vlivů na lidský život. Podpora a rozvoj zájmových činností dospělých by měla být

jedním z prioritních cílů v oblasti vzdělávání dospělých. Každý jedinec má tedy pro trávení volného času jinou prioritu. Zájmové aktivity by měly být považovány za důležitý faktor pro osobní rozvoj a zlepšení kvality života dospělých jedinců.

6 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

1. BARTÁK, Jan a Milan DEMJANENKO. *Sociální andragogika: andragogika v procesu socializace člověka*. Praha: Grada, 2021. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-3997-7.
2. DVOŘÁKOVÁ, Miroslava a Michal ŠERÁK. *Andragogika a vzdělávání dospělých: vybrané kapitoly*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2016. ISBN isbn978-80-7308-694-7.
3. LANGER, Tomáš. *Moderní lektor: průvodce úspěšného vzdělavatele dospělých*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0093-4.
4. MUŽÍK, Jaroslav. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN isbn:80-85963-93-0.
5. MUŽÍK, Jaroslav. *Didaktika profesního vzdělávání dospělých*. Plzeň: Fraus, 2005. ISBN isbn: 80-7238-220-9.
6. PALÁN, Zdeněk a Tomáš LANGER. *Základy andragogiky*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2008. ISBN isbn:978-80-86723-58-7.
7. PLAMÍNEK, J. *Vedení lidí, týmů a firem*. Praha: Grada, 2005.
8. PLAMÍNEK, Jiří. *Vzdělávání dospělých: průvodce pro lektory, účastníky a zadavatele*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN sbn978-80-247-4806-1.
9. PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 7., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.
10. RABUŠICOVÁ, Milada a Ladislav RABUŠIC, ed. *Učíme se po celý život?: o vzdělávání dospělých v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN isbn:978-80-210-4779-2.
11. ŠERÁK, Michal. *Zájmové vzdělávání dospělých*. Praha: Portál, 2009. ISBN isbn:978-80-7367-551-6.
12. VETEŠKA, Jaroslav a Michaela TURECKIOVÁ. *Kompetence ve vzdělávání*. Praha: Grada, 2008. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1770-8.
13. ZACHAROVÁ, Eva. *Základy vývojové psychologie*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2012. ISBN 978-80-7464-220-3.

14. ZORMANOVÁ, Lucie. *Didaktika dospělých*. Praha: Grada, 2017. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-271-0051-4.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

1. GAVORA, Peter a kol. 2010. Elektronická učebnica pedagogického výskumu (online). Bratislava: Univerzita Komenského, 2010. Dostupné na [http://www.emetodologia.fedu.uniba.sk/ISBN 978-80-223-2951](http://www.emetodologia.fedu.uniba.sk/ISBN%20978-80-223-2951)
2. KRYSTOŇ, Miroslav a kolektiv. *Záujmové vzdelávanie dospelých, teoretická východiska*. I. vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2011. ISBN 978-80-557-0211-7.
3. PRUSÁKOVÁ, V. *Systémový prístup k ďalšiemu vzdelávaniu*. Bratislava: Inštitút pre verejnú správu, 2000, ISBN 80-968308-2-1.

Seznam použitých internetových zdrojů

1. Alka o.p.s. *Alka o.p.s* [online]. [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: <https://www.alkaops.cz>
2. Zpravodaj u nás. *Zpravodaj u nás* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20160309>

7 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Pohlaví respondentů.	29
Graf 2: Věk respondentů.	30
Graf 3: Zájmové činnosti dospělých.	31
Graf 4: Důležité rozhodování.	32
Graf 5: Motivace.	33
Graf 6: Možnosti zájmových činností.	34
Graf 7: Nejefektivnější metoda.	35
Graf 8: Osobnost lektora.	36
Graf 9: Nedostatek zájmových činností.	37
Graf 10: Sledování televize.	38
Graf 11: Četba časopisů.	39
Graf 12: Četba knihy.	40
Graf 13: Návštěva divadla.	41
Graf 14: Návštěva kina.	42
Graf 15: Návštěva opery.	43
Graf 16: Návštěva knihovny.	44
Graf 17: Návštěva muzea, galerie.	45
Graf 18: Návštěva koncertu populární hudby.	46

Graf 19: Cvičení, sportování.....	47
Graf 20: Výlety do přírody.	48
Graf 21: Posezení se známými, přáteli, sousedy.	49
Graf 22: Návštěva pohostinství a kaváren.	50
Graf 23: Práce na zahradě.	51
Graf 24: Omezování ve volném čase.	52

8 SEZNAM PŘÍLOH

9.1	Příloha A - Dotazník	I
-----	----------------------------	---

8.1 PŘÍLOHA A - DOTAZNÍK

Dotazník

Váženy pane, vážená paní

Jsem studentkou Univerzity Jana Amose Komenského v Praze a obracím se na Vás ohledně mé bakalářské práce, kde je cílem zjistit, co ve Vaší organizaci motivuje dospělé jedince účastnit se zájmových činností a s jakými formami a metodami se účastníci zájmového vzdělávání dospělých setkali. Dotazník je anonymní a zde uvedené údaje budou sloužit pouze k vědeckým účelům empirické části bakalářské práce.

Pokyny k vyplnění: Jednotlivé možnosti zakroužkujte, u některých otázek je možnost zakroužkovat více odpovědí a v případě doplnění otázky, prosím, doplňte. Předem děkuji za odpovědi.

Klára Nosákovcová, DiS

Studentka UJAK Praha

1. Pohlaví?

- a) Žena
- b) Muž

2. Věk?

- a) 20-25
- b) 25-35
- c) 35-45
- d) 45 a více

3. Účastníte se se pravidelně zájmových činností dospělých? (kurzy, kulturní akce, sportovní akce)

- a) Ano, účastním se
- b) Ne, nemám žádnou zkušenost

4. Co je pro vás hlavně důležité, když se rozhodujete, zda se některé akce zúčastníte?

Vyberte jednu nebo více možností

- a) Dostupnost z bydliště
- b) Dám na doporučení
- c) Oblíbená instituce, která akci pořádá
- d) Cena akce, kurzu
- e) Obsah celé akce
- f) Cíl zájmové činnosti
- g) Jiný důvod (pokud vás napadá něco jiného, prosím uveďte jaký)

5. Jakou máte motivaci k tomu, zúčastnit se zájmové činnosti?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- a) Seberealizace ve volném čase
- b) Setkání s novými lidmi
- c) Příjemný kolektiv, kde se cítím dobře
- d) Smysluplné trávení volného času
- e) Rozšiřování znalostí, dovedností, vědomostí
- f) Jiný důvod (pokud vás napadá něco jiného, prosím uveďte jaký)

6. S jakou se zde uvedenou možností jste se v rámci zájmové činnosti setkali?

Vyberte jednu nebo více možností

- a) Keramický kurz nebo jiný pracovní-technický kurz
- b) Sport
- c) Jazykový kurz
- d) Čtení
- e) Divadlo
- f) Kino
- g) Opera
- h) Plavání
- i) Jiný (pokud vás napadá něco jiného, prosím uveďte jaký)

7. Pokud se účastníte nějakého kurzu (jazykový, keramický) Jaká metoda je pro vás nejefektivnější?

Vyberte jednu nebo více možností

- a) Přednáška s diskuzí
- b) Přednáška klasická
- c) Cvičení
- d) Seminář
- e) Diskuze
- f) Neúčastním se

8. Je pro vás důležitá osobnost lektora?

- a) Ano, je

b) Ne, není

9. Chybí vám ve vašem městě nějaká zájmová činnost?

- a) Ano, chybí
- b) Ne, nechybí

10. U uvedených volnočasových aktivit zakroužkujte, jak často se jim věnujete.

1) SLEDOVÁNÍ TELEVIZE

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

2) ČETBA ČASOPISŮ

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

3) ČETBA KNIHY

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

4) NÁVŠTĚVA DIVADLA

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

5) NÁVŠTĚVA KINA

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc

- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

6) NÁVŠTĚVA OPERY

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

7) NÁVŠTĚVA KNIHOVNY

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

8) NÁVŠTĚVA MUZEA/GALERIE

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

9) NÁVŠTĚVA KONCERTU POPULÁRNÍ HUDBY

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

10) CVIČENÍ, SPORTOVÁNÍ

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

11) VÝLETY DO PŘÍRODY

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

12) POSEZENÍ SE ZNÁMÝMI, PŘÁTELI, SOUSEDY

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

13) PRÁCE NA ZAHRADĚ

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

14) NÁVŠTĚVA KAVÁREN A POHOSTINSKÝCH ZAŘÍZENÍ

- a) Denně
- b) Alespoň jednou za týden
- c) Alespoň jednou za měsíc
- d) Alespoň jednou za čtvrt roku
- e) Alespoň jednou za rok
- f) Vůbec ne

11. Co vás omezuje v trávení volného času?

Vyberte jednu nebo více možností

- a) Finanční situace
- b) Rodina
- c) Nedostatek volného času
- d) Péče o domácnost
- e) Práce
- f) Nic

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Klára Nosáková

Obor: Andragogika

Forma studia: Kombinované studium

Název práce: Zájmové činnosti v organizaci Alka

Rok: 2022/2023

Počet stran textu bez příloh: 60

Celkový počet stran příloh: 6

Počet titulů českých použitých zdrojů: 14

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 3

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: PhDr. Jindra Stříbrská Ph.D.